

नं. ४९६६

(पु. नाम. उपरान्त ध्वान्त दीपिका

कर्ता. श्री सोमनाथः

पत्र सं. ३६ — सं. ४
३२

विषयः तन्त्रम्

ब्रह्मसूत्रदीपिका

धनद्वय

4966

F. = 38

X

अज्ञानहोतदीपिका शोक ८००
पत्रे ३५ ताऊरकोलहस्ये

०८
१५

प्र.
ज्ञान.
दी.
१

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॐ सीताकात्रे हृदि
 ध्यात्वा सोमनाथो मन्त्रेश जः ऊर्वेवालाव
 बोधार्थमज्ञानधाम्ना दीपिकाम् । सिद्धि
 दं मात्रिकाणां च देवज्ञानो वशः प्रदं
 सिद्धिदावा लवैयानां संगीतानां सख प्र
 दं २ शान्तिदं शान्तिकर्तृणां विघना
 नां विषापहं कौतकाशाकृतिनां तर
 सज्ञानां तहृदिदं ३ इति शास्त्रप्रशंसा
 नमंत्रेण विना सिद्धिर्जायते भविदेहिनां
 तेनात्र मन्त्रसिद्ध्यर्थं क्रियते मन्त्रपद्धतिः
 प्रकीलिता सिद्धमन्त्रात्तात्कालिकसख
 प्रदाः संन्यासाः सप्रयोगाश्च वक्ष्ये च स
 सासतः ५ अथ गुरुशिष्यपरीक्षा ल
 क्षणं प्रवृत्ता तान्वयः प्रदासा च कौत्सान
 तत्परः श्रुं प्रमीक्रोधरहितः सर्वशास्त्रा
 र्थतत्त्ववित् ६ सद्गुणफलकलजः
 कृतज्ञः शिष्यवत्सलाः निग्रहान्वय

हेदत्तो महामंत्रपरायणः ७ अंशपोरुप्र
 माणात्तामुदात्ताय कपालयः इत्यादित
 त्तैः १० कौगुरुस्याहुरिमाश्रयः ८ इ
~~तिगुत्तलदासो अथशिष्यलक्षणेः शिष्यः~~
 अदानयः श्रीमान्विनीतः प्रियदर्शनः स
 त्पवान्मुण्यनिरतोदात्तधीर्दंभवर्जितः ९
 युवाविनियताशेषकरुणाकरुणालयः इत्या
 दित्तैः १० कौः शिष्यो दीक्षाधिकारभाग्
 इत्यशिष्यलक्षणेः अथदीक्षादिग्रहणे मा
 साधिफलम् वैत्रेयः वायदीक्षायात् वै
 शाखे सर्वसिद्धिदा ज्येष्ठे मत्स्यप्रदा प्रोक्ता प्रा
 षाफे वन्युनाशिनी आवणे वृद्धिदानृणां
 नभस्त्रेयः वदामता प्राप्तिने सर्वसिद्धिः
 स्वात्कार्तिकेज्ञानवृद्धिदा शुभकृत् मार्ग
 शीर्षे च पौषेज्ञानविनाशिनी माघे मेधा
 विवृद्धिस्पात्फाल्गुणे सर्वसम्पत्कृत् कृत्
 पक्षे च वासुक्ते दीक्षा चैव प्रशस्यते प्रशा
 स्तास्तिथयः सर्वा ऊहुरिक्ता विवर्जिता १४
 पौषोत्तरोत्तरोहिणीषु चित्रा मृगशिराश्चिनी

श्री
२

हस्तपुष्पोनुराधाचदीक्षायां शुभदास्मृताः १५
अर्के गुरुसिताक्ष्माश्च वाराः शस्ताशशितया
शुभयोगाः शुभास्ताराकरुणानि शुभानि
च १६ सस्थिराणि चलानि शुभांशक
पुतानि च इति दीक्षाग्रहणकालाः अथ
विशेषः महासृष्ट्या नवम्यां वा दीपमालादि
नवये चन्द्रसूर्योपरागे च पुष्पाकीर्ककरेषु
च सप्तलब्धे स्यादने सिद्धकाल उदाहृतः
इति सिद्धकालः गुरुं संस्पृश्या विधिना गन्ध
वस्त्रादिभूषणैः पादसंग्रहणं कृत्वा दीक्षा
ग्राह्यतनूतमा १५ दक्षिणे श्रवणे मंत्रं वदे
वदेद्वात्रयं गुरुः सगृह्योक्तविधानेन हो
मसर्वकमाचरेत् इति मंत्रग्रहणविधानं
अथ मंत्रांगके वसे मेरुतं त्रैशिवोदितं मंत्र
साधकयो वल्फान् सुरांश्च क्रमशः एषक
विधाय सिद्धसाध्याद्यैर्गणयेन्मंत्रवित्तमः
अनस्यारं विसर्गं च जिह्वा मूली यथा फलं म
कृत्वा तस्य पुतं वर्णं गणनां कारयेद्बुधः
पितृमातृकृतं नाम गुरुण यश्च कीर्तितं

२३

संहितोच्चारणान्नामैकवलाक्षरवर्जितं अप
भ्रंशाक्षरं त्यक्त्वा साधको नाम शोधयेत् २४
ब्रंजनैर्ब्रंजनं शोधं सुरैर्नामसुरोत्तमा आद्य
माघेन संशोधं हितीयेन हितीयकं २५ अ
नेनैव प्रकारेण शेषाः शोधा यथाक्रमं आ
द्यं यदक्षरं नाम्नो गणयेत्तदादितः २६ या
वन्मन्त्राक्षरस्थानं मातृकायामयं क्रमः च
तच्छं च तच्छं च परित्याज्यं पुनः पुनः २७
सिद्धसाधससिद्धो रिसंख्यैव यथाक्रमं प
वंक्रमेण मंत्राणां सर्वेषां गणने कृते २८
कियत्सिद्धं कियत्साध्यं मित्याध्यापि विचा
रयेत् यत्र मन्त्रे भवेदेतत्सिद्धादीनां च तद्वये
समंत्रसिद्धस्तुक्तः साधो वेदिजवर्जितः रि
पुवर्जं त्रयं या अस्ससिद्धस्तु चोच्यते ३० ससि
द्धेन विहीनं यत्तयं इक्षुतं संतकं आदिसिद्धो
नसिद्धो यमध्यासिद्धो यवा भवेत् ३२ ससि
द्धः सतविज्ञेय सर्वकामफलप्रदः प्रादावेते
प्रसाधोयः सोतिकाहेन सिद्ध्यति प्रादावेते

२६

श्री
३

वयः शत्रुसाधकं माचरेयद्भवं ससिद्धोयसैतो
कामपितास्यति ३३ आदावतेवसाध्योयः
सोतिकहेनसिद्धति आदावतेचयः शत्रुसा
कं माचरेयद्भवं ३४ सिद्धः सिद्धतिकालेन
साध्यस्तनपहोमतः ससिद्धोयहणादेव
रिपुः साधकमारकः ३५ एवंमंशाकाकं
ज्ञात्वाससिद्धं सिद्धमेवच साध्यंवापिऊचि
द्रास्यंसिद्धार्थंमंत्रमुत्तमं ३६ शास्त्रादाय
रुवक्कादाग्रहयेत्साधयेत्तुनः पुरेवापत
नेग्रामेदेवकेसिन्धुसंगमे ३७ वनेचोपव
नेतीर्थेमहापीठेचसागरे पर्वतेजलहृत्ते
चसिद्धहृत्तेप्रमशानके ३८ गृह्णाभ्यंतर्गहेषु
ऐषहृत्तेवायप्रमशानके सिद्धस्थानेशिव
क्षेत्रेगृह्णापियथोदिते ३९ दीपस्थानंवि
निश्चित्यकर्मचक्रं ससिद्धिदं प्रष्टवर्गान्ति
विदीमान्मध्येतसरयुग्मकं ४० क्षमिशाने
पदेक्षेत्रेवेदास्येनवकोष्ठके हृदास्पृजज
दं त्रिपदेवर्गिक्रमास्थिताः ४१ पादानि

दीपिसंज्ञानितेषु क्षेत्राधिपादमे अमृतं वृषभं
 वैवशूलराजं च वासुकिं ४२ तथा अजगरं चै
 व धूपं शक्तिं पुरस्तथा पद्मयोनिमहाशंख
 क्वायाक्षत्रमनुक्रमात् ४३ मध्यात्पूर्वादि
 तः पूज्यामंत्रमात्रैव कल्प्यते अथ मंत्रः
 ओं ह्रीं मुमुक्षु क्षेत्रपाल सर्वविद्यात्राशाय २
 हन २ अत्रं सराधिपितमत्स्यवटकचर्वणस
 हितमाषभक्तवलिंगरूपा २ आदय २ सपरि
 वारक्षेत्रपाल सर्वउद्धान् आदय २ स्वाहा अने
 न मंत्रेण सर्वक्षेत्रपालासंपूज्याः यत्र यत्र भवे
 उर्गे क्षेत्रनामायमन्तरं तन्मृतेषोषवर्गेषु
 करकल्पेन कल्पना ४४ मृतस्य लभवे
 सिद्धिं करस्य सुखभोगमाक ऊषु स्ते स्थिते
 पुदासीनः पादास्थोऽऽत्तमाप्नुयात् ४५
 पुष्के स्थिते बुधवन्धं जपन्नाप्नोति निश्चितं
 दीपस्थानं ततः क्षेत्रज्ञात्वा मंत्री शुचिर्भवेत्
 क्षेत्रसाधक मंत्राणामेकमेवायमन्तरं यदि
 स्यात्स फ्रवो मंत्रः क्षिप्रमेव स सिध्यति ४६

४६

श्री
ध

इति मंत्रवाक्यदीपकाः श्रवणपमालायथा
मुहोत्तरशतं चैव चतुःपंचाशदेवतः सप्तविं
शतिभिर्वीपिकर्तव्याजपमालिकाः ५६
उत्तमामध्यमानीवात्रिधा प्रोक्ता क्रमेण तु
ब्रह्मग्रंथविता प्रोक्ता मेरुयुक्ता शिवोदिता ५७
मंत्रप्रत्यहतासिद्धेशान्तिकेवाथ पौष्टिके
स्फाटिकी मोक्तिकी वापि प्रोतव्यासितसूत्र
कैः ५८ सर्वकामप्रसिद्धार्थजपेद्भद्राक्षमा
लया धर्मार्थकाममोक्षार्थजपेद्भद्राक्षमा
लया ५९ सारस्वते प्रवालोत्थावश्येनैव
प्रकीर्तिता यमरागमयी वापि ससस्तु
त्रजीवना ५९ प्रोतव्यासितसूत्रैश्च पटसू
त्रैरप्यपि वा शुक्लरक्तंतथा पीतं कृष्णवर्णं
सुचक्रमात् ५९ सर्वेषामेव वर्णानां रक्तं
सर्वेभ्यो नैव प्रदं त्रिगुणं त्रिगुणीकृत्य ग्रंथ
येऽस्मिन् प्रोक्तः ५५ एकैकं मातृका
वर्णचत्वारः प्रजपन्सुधीः मणिमादाय
सूत्रेण ग्रंथयेन्मध्यममध्यतः ५५ ब्रह्म

५८

ग्रंथविधायेष्वमेकं ग्रंथसंयुतं ग्रंथयित्वा
 परामालातत्संस्कारमधारमेत ५६ मा
 त्रिकामत्रतो ग्रंथविद्यायां वाच्यकारये
 त् सर्वे सवित्तसंयोगे पुष्के पुष्के नियोज
 येत् ५७ गोपुष्कसदृशीमालायद्वासर्वा
 कृतिः पुभा एवं निर्मायमालां शोधये
 त् निसत्तमः ५८ अष्टत्यपत्रनवकैः
 पञ्चाकारं कल्पयेत् तन्मध्ये स्थापये
 न्नालां मान्दकामूलमश्नन् ५९ दाल
 येत् पंचगवेन सद्योजातेन सज्जलैः ततः
 सद्योजातमेव सद्योजातं प्रपद्यामि
 सद्योजाताय नमः भवे भवे नाति भवे
 भजस्व मां भवोद्भवाय नमः इत्यमेवैण श
 तवारं जपन् पंचगवेन दालयेत् चन्दनागु
 रुगन्धायै वामदेव्ये तदर्चयेत् ६० वामदेव
 मेव सद्योजातमेव वामदेवाय नमो ज्येष्ठाय नमः श्रे
 ष्ठाय नमो रुद्राय नमः कालाय नमः क
 लविकरणाय नमो बलविकरणाय नमो

श्री
५

वलायनमः प्रमथनायनमः सर्वभूतदम
नायनमो मनोन्मनायनमः इति मंत्रेण च
न्दनादिगुरुगन्थाद्यैः शतवारं प्रचर्षयेत्
अचोरमंत्रस्तु ॐ अचोरेभ्यो अचोरेभ्यो चोर
चोरतरेभ्यः सर्वसर्वेभ्यो नमोस्तु रुद्रस्ये
भ्यः इत्यमंत्रेण गुरुगुलधृपादिना शतवारं १००
प्रधूपयेत् तत्पुरुषमंत्रस्तु ॐ तत्पुरुषाय
विमहेमहादेवाय धीमहि तन्नो रुद्राः प्रचोद
यात् इति मंत्रेण चन्दनादिना शतवारं चक्तु
चन्दनादिप्रलेपयेत् अथ ईशानमंत्रस्तु
ॐ ईशानः सर्वविद्यानामीश्वरः सर्वभूतानां
ब्रह्माधिब्रह्मणोधिपतिर्ब्रह्मशिबोस्तु सदा
शिव इति मंत्रेण मेरुं शतवारं मभिमन्त्रयेत्
अथ प्राणप्रतिष्ठा मन्त्रस्य ब्रह्मविष्णुमहेश
राक्षसयः ऋग्यजुसामानि ह्येदांसि श्रीम
श्रिद्रूपिणी प्राणशक्तिर्देवता ओं वीजं
ह्रीं शक्तिः क्लीं कीलकं प्राणप्रतिष्ठाप
ने विनियोगः अथ मन्त्रः ॐ ओं ह्रीं क्लीं यं

रं वं लेशं वं संहं हंसः सोहं अमकदेवतायाः प्राणा
 इह प्राणः १६ सर्वजीवानुश्चर्य अमकदेवताया
 जीव इह स्थितः १६ सर्वजीवानुश्चर्य अमकदे
 वताया सर्वेन्द्रियाणि तत्त्वकचक्षुषोऽत्र सञ्चाणा
 वाक्पाणि पादपाशूपास्थानि पंचविंशतितत्त्व
 सहितानि इहागत्य सुखेन चिरं तिष्ठत साहा
 इति सर्वसाधारण प्राणप्रतिष्ठा इति मंत्रत्रयेणा
 होत्रशतवारमभिमंत्रयेत् ओं माले माले महा
 माले सर्वतत्त्वस्वरूपिणी चतुर्वर्गस्वरूपिण्य १
 स्त तस्मात्मेसिद्धिदा भव होमकर्मततः ऊ
 र्या देवताभावसिद्धये अहोत्रशतं कृत्वा
 संपाताज्यविनिक्षिपेत् होमकर्माण्यथा
 क्रिञ्चेदिगुणं जपमाचरेत् तत्र मंत्रजपेन
 त्रिकंपयेन विधूययेत् कंपनात्सिद्धिदानिः
 स्पादूनं न वद्भुजः खदं शब्दे जने भवेद्दोगः
 करश्च हाविनाशकृत् क्षिन्ने सूत्रे भवेन्नरः
 स्तस्माद्यत्नपरो भवेत् अप्रतिष्ठितमात्मा १
 यां मंत्रं जपतियो नरः तत्सर्वं निष्फलं ज्ञेयं
 क्रदो भवति देवत न ज्ञेयगुह्ययोगेन

श्री
६

शत्रोरुश्चाटकारकं श्रेष्ठमध्यमायोगात्मबुद्धि
हिंस्रनिश्चितं श्रेष्ठानामिकायोगादश्चाटके
दनेमते कनिष्ठोऽष्टयोगेन जपे मारणा कर्म
णि जीर्णसूत्रे पुनः सूत्रं ग्रंथयित्वा शतं जपे
त् प्रमादात्पतिता हस्ताच्छतमस्रोतं जपे
त् जपेति सिद्धसंस्पर्शो जालयित्वा यथोचि
ते अथ षट्कर्म जपविधिः उदयायामपर्यं
तं हेमन्ते पोटिके जपेत् यामद्वयं सर्वरात्रौ शि
शिरे मारणे जपेत् वसन्ते प्राहराद्वयं यावत्स
ध्याह्नकं भवेत् कार्यमाकर्षणं तत्र मन्त्रैरि
ष्टिस्त्वस्तनः ग्रीष्मे तृतीयके यामे जपेद्दि
द्वेषकर्मणी ततोऽस्त्रमयपर्यन्तं शुश्रायेतो
यदा गमी शुद्धरात्रे निशात्रं च जपेत्क्षरादि
शात्रिकं यस्मिन्कास्मिन् ऋतौ कार्यं मन्त्रा
णां साधनं शुभं पूर्वाह्ने चैव वशार्थं मध्या
ह्ने मीतिनाशनं उश्चाटनापराह्ने तस्य ध्या
यां मारणं मतं शात्रिकं चार्धरात्री ततो
र्द्धं सर्वकर्म च शुक्लपक्षे द्वितीया च तृती
या पंचमी तथा बुधदेवगुरुकूपेताशाः

त्रिकेवापिसप्तमी षष्ठित्रयोदशिवचतुर्थीव
 नवमीतथा सोमदेवगुरुपेनापौष्टिकेसंचिता
 बुधैः शुक्लमीनवमीचैवद्वादशैकादशीतथा
 मृगशिरासुतोपेनाप्रपञ्चादेषकर्मणि अतश्च
 तद्दर्शीकृत्वा शान्तिवारीतथाष्टमी उज्ज्वलनेति
 सस्तेयं पतञ्जकरभाषितं अमावस्याष्टमीकृत्वा
 तामृशीभानुनातत्ततोपेताभूस्तैनाथसंयु
 ता मारयत्यमृतंमोहादहतंशभुनापिवा
 पवंसिद्धातिकर्माणिनिधिवारानुसारतः अथा
 सनानिलित्वते यथोक्तासनमारुह्योजपेम
 त्रैसमाचरेत् ऊशानिनाम्बरैर्युक्तं चतुरंगलम्
 क्कितं चतुरस्रं दिहसंचस्रहं मृदुनिर्मितं त
 त्रौपरिनिष्ठं जीतयोगमंत्रस्यसिद्धये हि ऊंज
 म्भणाहि ऊदिविकलीकृतमानसः मंत्रसिद्धिं
 नचाप्नोति तस्माद्यत्नपरो भवेत् याज्ञवल्क्यस
 नं वश्ये मोक्षसाधनसाधने अरुह्योजचर्म
 स्याद्वारिजं शान्तिपौष्टिके उज्ज्वलमहिषं चर्ममा
 रणोनरकेशजम् सर्वकर्माणि सिद्धिं त्रिचित्रक
 म्बलविष्टरे शान्तिके सस्तिकं प्रोक्तं पौष्टिके पद्म

श्री
७

जासनं शारुहोपासिकं सेये विदेधे ऊरुटासनं
अर्द्धसालिकमुखाटे अर्द्धोत्थानांतमारणे एज
यिताचरुतायजप्राध्याताचदेवता मरुमेधं
स्वपक्वंचभुंजीतलचुभोजने यदातदापरित्य
ज्यउष्टानं ऊत्सिनोदनं शास्त्रानंतवभुंजीत
मिताशीसिद्धिभागभवेत् अन्यथाभोजयेनै
वसिद्धिहानिश्चजायते इतिसर्वेशिवेनोक्तं
मंत्राणांसाधनं शुभं अथमंत्राणांदशसंस्कारा
सालिख्यते जननेजीवनं पश्चात्ताडनं शोदनं
तथाभिषेकोविशालीकरणमाप्पायनंततः
परं तर्पणंगोपनंगुप्तिदशौतामंत्रसंस्थिषा
स्वर्णादिपात्रसंलिख्यमात्रिकायत्रमतमं
काशमीरचंदनेनापिभस्मनावाप्यसज्जतः
काशमीरंशक्तिसंस्कारेचन्दनेवैस्सवेमनौ
शैवेभस्मसमाख्यातं मातृकायत्रलेखने
मंत्राणामातृकामध्याह्नद्वारोजननंस्मृतं
इतिजननसंस्कारः प्राणवांतरितान्कृत्वा
मंत्रवर्णान्जपेत्सधीः प्रत्येकेशतवारंत
जीवनंतमदाहृतं एतज्जीवनमित्याहुर्मंत्र

तंत्रविशारदः इति जीवनसंस्कारः मंत्रवर्णान्त
 मालिख्यताडयेच्छंदनाभसा प्रत्येकं वायुवीजे
 न ताडने तडदाहते इति ताडनसंस्कारः विलि
 ख्यमंत्रवर्णसंख्यातेहत्याद्रेफेण बोधने इति बो
 धनसंस्कारः तत्रोक्तविधिनानेन मन्त्रिमंत्रवर्ण
 संख्याया अक्षत्यपलवैः सिंचेन्मंत्रवर्णविषय
 द्वये इत्याभिषेकसंस्कारः संक्षिप्तमनसा मन्त्री
 स्रष्टुमामूलमध्यतः श्योतिमंत्रेण विधिवद्
 हेतुसमलत्रयं विमलीकरणं प्रोक्ते मन्त्रिभिस्त
 त्रवेदीभिः ओं हौं इति श्योतिमंत्रः इति विमलीक
 रणसंस्कारः स्वर्णेन ऊषातोयेन पुद्गतोयेन
 वायुनः तेन मंत्रेण विधिवद्वाप्यायनविधिस्त
 तः इत्याप्यायनसंस्कारः मंत्रेण वारिणामंत्रे
 तर्पणं तर्पणं स्मृतं इति तर्पणसंस्कारः तार
 मायारमायोगी मंत्रे दीपनमुच्यते इति दीपन
 संस्कारः जप्यमानस्य मंत्रस्य गोपने तत्प्रकाश
 ने संस्कारदशसंस्काराः सर्वतंत्रेषु गोपिता
 यान्कृत्वा संप्रदायेन मन्त्री वांछितमाप्नुयात् क
 र्तव्यो यं सदा देवि सर्वसाधारणविधिः इति मं
 त्राणां दशसंस्कारः अथ मंत्राणां सप्तोपायालि

श्री
६

लिख्यते अत्राष्टितोषथा न्यायं यदि मन्त्रो न सिध्यति
पुनस्तथैव कर्तव्यं ततः सिद्धो भवत्यने पुनस्त
मुष्टितो मन्त्रो यदि सिद्धो न जायते उपायास्तत्र
कर्तव्या सप्त संस्कारभाषिताः द्वाव एवो धनं
वश्यं पीडितं प्रोषयोषणं दहनाने क्रमात् कुर्वन्
ततः सिद्धो भवेद्भवं द्वाव एव वा रुणी वीजे यथेन
क्रमयोगतः तन्मन्त्राद्यं त्रमा लिख्य शिला कर्पू
रं कुंजमैः उरसे वनाभ्यां तु मंत्रसंयुजितं लिखे
त् क्षीराज्यतोयमधुभिर्मध्ये तल्लिखितं क्षिपेत्
एन नाजपना दोमा द्वाविताः सिद्धिदो भ्रवं इ
ति द्वावने द्वाविता पन सिद्धिदो धनं तस्य कारये
त् सारस्वती न वीजे न संपुटी कृत्य तं जपेत् एवं वु
द्दो भवेत् सिद्धो नो चेत् तं द्विवशं कुरु इति बोधनं
आरक्तचन्दनं कुसुं हरिद्रादने शिला पतेस्त मन्त्र
मा लिख्य भूर्जपत्रे सशोभने धार्यं काले भवेत्
सिद्धिो वश्यमेतत् कीर्तितं इति वश्यं वश्यं
कृतो न सिद्धिं स्येत् पीडनं तस्य कारयेत् सुधरोत्तर
तो योगेन पदानि परिजप्य वै ध्यायेत् देवतां त
द्ददयरोत्तरक रूपिणी विद्यामादीत्यङ्ग्येन
लिखित्वा र्कस्य चां चिण तया भूतेन मन्त्रेण

होमकार्योदिनेदिने पीडितालजयाविष्टः सिद्ध
 स्यात्त्राचशोषयः इतिपीडने पीडितोपिनसिद्ध
 श्रेष्ठोषणंतस्यकारयेत् दाभ्योचवायुवीजाभ्यो
 मंत्रैर्योविदर्भणं यथाविद्यागलेधार्योतिवित्ता
 चटभस्मना इतिशोषणं शोषितोपिनसिद्ध
 श्रेत्कायंतस्यचपोषणं निम्पायास्त्रपुरंवीज
 माद्यंतंतस्ययोजनं गोक्षीरधुनालित्वविद्या
 पाणौचधारयेत् इतिपोषणम् पोषितोपिन
 सिद्धश्रेद्दहनीयोप्रिवीजतः श्रापयेनचबीजे
 नमंत्रस्यैकैकमक्षरं श्रापंतमध्यर्षर्द्धवैद्यो
 येदाहकर्मणि वहहृत्तस्यनैलेनमंत्रमालि
 त्वधारयेत् कैहदेशेनतोमंत्रसिद्धः स्याच्छं
 करोदितं इत्येवंसर्वमंत्राणांमुपायः याम्यनो
 दितः एकेनैवकृतार्थास्याहहृभिः किमसु
 ब्रतो इतिमंत्राणांसप्रोपौयाः समाप्तः अथा
 चक्रसंस्कारोलित्वते भैरव्युवाच चक्रभीदं
 महादेवत्वत्प्रसादंमयाश्रुते इदानींश्रोतमि
 द्धामिप्रतिष्ठाकर्मनिर्णयं भैरवउवाच स्त्वा
 त्वासंकल्पयेन्मन्त्रीगुरोरर्चनमाचरेत् पंच
 गव्यंततः कृत्वाशिवमन्त्रेणमन्त्रितं तत्रचक्रं

लिये नमं व्री प्रणवेन समाकृतं तउ हृत्य तत
 अक्रं स्यापयेत्सर्वा पात्रके पंचामृतं तउ ग्या
 दिशीतलेन जलेन च पयोदधि चूत लोदश
 केरायैरन क्रमात् चन्दनेन सुगन्धादिकं स्पृ
 री कं क्रमेण च ततो धूपान्नैः कुर्यात्पंचामृत
 विधि पुनः हाटकैः कलशोर्देवि स्थापयेत्स
 र्वा पात्रके मंत्रं वराजापविद्यते मन्त्रायंत्राय
 भीमदित्तो यंत्रा प्रचोदयात् सृष्टायंत्रं कृष्ण
 ग्रण चायंत्रा चाभि मंत्रयेत् प्रहोतरशतं दे
 वि देवता भाव सिद्धये आत्म पुद्गिततः क
 र्यात्पुं गर्देवतां यजेत् तत्रावाप्त महा देवि
 वीजन्या संचकारयेत् उपचारैः षोडशभिर्म
 हा मुद्रादिभिस्तथा फलतां मूल नैवेद्यं दे
 वी तत्र समाचयेत् पट्टसूत्रादिकं दद्याद्दत्ता
 लं कारमेव च मुकुटां चामरं चंदायथा यो
 ग्यं महेस्वरी सर्वमेतत्प्रयत्नेन दद्यादा
 त्महिते रतः ततो जपेत्सहस्रं हि सकल
 मित सिद्धये वलिदानं ततः कुर्यात्प्रणामं
 अक्रं राजकं प्रहोतरशतं दत्ता संपात्ता न्य
 विनिक्षिपेत् होमकर्मण्यप्राप्तिं अदिगु

एतेन पश्चाच्चरेत् ब्रह्मणा भोजयेत्तत्र यथाशा-
 स्त्रानुसारतः येनैकोऽसमानो यस्वर्णं च गाय-
 त्र्यं कृत्वा ब्रह्मालंकारं चैव वित्तं प्राप्नुवित्
 र्जितः गुरुवे दक्षिणां दद्यात्ततो देव्या विसर्जने
 गुरोस्तोषमात्रेण इह सिद्धिं प्राप्नुयात् इति मा-
 दिषु पि प्रोक्तो विधिरेष वरानने इति श्रीवाम-
 केस्वरतंत्रे यंत्रप्रतिष्ठा निर्णयः समाप्तः अथ
 दीक्षाविधिर्निर्णयः तथा चोक्तं निबन्धे मू-
 र्तेस्तु भद्रेन वक्रं च चरणैः सोऽहं कं
 न्यपुष्पाभ्यामर्चितं वस्त्रसंयुतं सर्वोषधि-
 वरत्नपंचपल्लवसंयुतं ततो देवार्चनं कृत्वा
 पुनरहोतरं शतं पलासाग्रतया स्यत्यं वटं
 वक्रलमेव च इति पल्लवं तथा चोक्तं शाशि-
 षं पुनसाग्रं तथा स्यत्यं वटं वक्रलमेव च पंच-
 पल्लवमित्युक्तं मुनिभिस्तत्र वेदिभिः नवर-
 त्नाभ्यपितत्रोक्तानि मुक्तमाणि कपवेदुर्द्वयो-
 मेदानुजविद्रुमौ पद्मरागमरकतं नीलचेति
 यथा क्रमात् तथा चोक्तं निबन्धे शिष्यं सल-
 कृतं देव्या मुखे उपवेशयेत् मन्त्रितैः प्रोक्ष-

श्री
१०

लीस्तोयैः शाक्तिं भजलैस्तथा मूलमंत्रे
एषां शांतं मंत्रितैरभिधिं चियेत् अष्टशतैरहो
त्रशतैरिति संप्रदायः अथ संपादयन्मंत्रं
स्तं शिरसि धारयेत् शमस्त्विति मुदा तान् द
द्यात्ततश्चिच्छोर्वपेद्गुरुम् यदा दीक्षा तत्र तत्र
शां वमभ्यच्ये साक्षतं तदंबुनाभिधिं चाहवा
रं मूलेन मंत्रयेत् मस्तके हस्तमारोप्य जपके
र्त्तं त्रिधा गुरुः तथा चोक्तं तत्रे तत्राप्यशक्ति
कश्चिश्चेत्तदभ्यर्च्य च साक्षतं तदंबुनाभिधिं
चाहवालं मूलेन केसरे निधाया ह्येन पेत्कर्त्तुं
उपदेशोऽत्र यं विधिः तथा चोक्तं गौतमी तत्रे
न्यासजातं तस्य देहे गुरुन्यस्य प्रयत्नतः
दक्षकर्त्तुं वेदे मंत्रं त्रिवारं पूर्णमानसः वसे
ति दिजातिविषयं तथा चोक्तं तत्रे दक्षक
र्त्तुं त्रिधा विद्या मेकोऽप्यरेण चोऽश्वरेत् एवं वि
धिदिजातीनां स्त्रीषु द्राणां च वामतः दक्षक
र्त्तुं जपेन्मंत्रं ऋषादिकं समन्वितं तदा तस्मि
न्दाणे देवि जपेन्मंत्रं शनाष्टकं शारदायां गु
रोर्लव्याय रां विद्यामष्टकं तो जपेत्सुधीः देव

नागुरुमंत्राणामेक्यसम्भावयनधियः इति
 वचनेतत्तत्तद्भावनामात्रविषये तत्रगुरुच
 रणोदंबवत्प्राणिपत्यतिष्ठेत् इतिहवत्समको
 सिसम्भगाचरवान्भव कीर्तिष्ठीकात्रिरत
 लाःवलारोग्यंसदास्तने इतिपदित्वोष्पाप
 येत् ततःशिष्यऋषातिलजलान्पादाय ति
 अचक्रेतेतदमुकमंत्रग्रहणप्रतिष्ठार्थंदिशि
 मिमंस्तवर्णमग्निदैवतममुकगोत्रायामुक
 शर्मणोवाल्मिलायगुरवेदक्षिणांतभ्यमहंसं
 प्रददे शरीरमर्थप्राणांश्चसर्वतस्मेनिवेद
 येत् ततःप्रभृतिऋषीतगुरोःप्रियमनस्य
 धीः यदादिहृतमंलोकेगुरुवेतन्निवेदयेत्
 सन्नेवेदक्षिणानियमः गुरवेदक्षिणांदया
 त्पत्यक्षायमिवात्मने अन्यत्रासुक्तं सर्वसद
 क्षिणांदयाद्वाद्वाद्यात्पयासिनी भूमिह
 तिकरीन्दयात्सवर्णवासमन्वितं गुरोः स
 त्त्रोषमात्रेणइहममत्रोपिसिद्धति अन्यथा
 नैवसिद्धिस्पादभिचारायकल्पते दीक्षाग्र
 हणसामग्रिगुरवेतानिवेदयेत् तत्रात्रोपि
 शतेजपेतदग्रस्थानिकटेत्रिदिनंवशेत्

श्री
११

नोचेत्संचारिणीशक्तिर्गुरुमेति न संशयः ततो
मिष्टानपानाद्यैर्ब्राह्मणान्भोजयेत् वन्युभिस
हमुंजीतः शक्तिविषये मत्स्यमांसादिनाक
मांसीसवासिनीभोजयेत् दीक्षादिवसे गुरु
शिष्ययोरुपवासे दोषमाह तदुक्तं योगिनी
तंत्रे मंत्रदत्ता गुरुश्चैव उपवासं यदाचरेत् म
होदधकारे नरके कर्मिर्भवति नान्यथा दीक्षा
प्राप्य यथा मंत्रि उपवासं समाचरेत् पक्षेष्टदे
वसं क्रोधोशापं दत्वा ग्रहं व्रजेत् चंद्रसूर्ययदे
तीर्थे सिद्धिदोत्रे शिवालये मंत्रमात्रप्रकाशने
उपदेशः प्रकीर्तितः इति श्रीमद्देशानन्दोपा
ध्याय श्रीसोमनाथविरचितायां प्रज्ञानधा
तृदीपिकायां मंत्रशोदनमंत्रदत्तसंस्कारदीक्षा
दिविवर्णनं नाम प्रथमा प्रकाशः अथ सिद्ध
मंत्रादिकथने तत्रादौ गणेशात्राकथ्यते ओं
पंचात्रकं शशिपुत्रं वीजं गणपते विद्मः प
चात्रको गकारः शशिपुत्रं सानुस्वारं तेन गेयं
काक्षरो मञ्जीदारः षड्दीर्घभाजा वीजेन षड्ग
त्यासकल्पना अथ श्रीमंत्रसंगणकऋषिः
रत्नहृत्पुबंदः गणपतिर्देवताः शिरसिः

मन्त्रे रुद्रि त्वासे ध्यानं एवं स्थलतनंगनेन्दवं
 दनं लम्बोदरं सन्दरं विज्रेशं मधुगन्धलव्यमधुपं
 बालोलगाण्डस्थलं दन्तधातविधारिताहिततनं
 सिंहशेभाधरं वन्दे शैलसतासुतंगणपतिं
 सिद्धिप्रदं कामदं यथा तरेच सिंहशेभं त्रिनेत्रं
 एषु तदजयं हस्तपद्मे दधानं दन्तपाशं कुर्यौ
 ह्यात्सुरकरविलसदीनं हाराभिरामं बालेड्यौ
 तमौलिं करपतिवदनं दानं हस्तद्वयं भोगीश
 बहुभूषं भजनगणपत्यं रक्तवस्त्रांगरागं इति ध्या
 ता मानसोपचारैः संपूजयेत् ततः प्रोपचा
 रेर्वायथाशक्त्वा पूजनं अस्पर्शस्पर्शां वतल
 क्ष्मजपः तद्दशांशमष्टद्रव्यादिना हवनं क
 र्यात् तद्यथा मोदकैः एषुकैर्लीजैः सक्त
 भिसोक्षपर्वभिः नारिकेलैस्त्रिलैः शुद्धैः सप
 दैः कदलीफलैः नृजयादिति शेषाः अथ म
 हागणपतिमंत्रः श्रीशक्तिस्मरभूविज्रवीजा
 निप्रथमं च देत् गंगं गणपतिं देते न वरात्ते वर
 दं पदं उक्ता सर्वजनं चाज्ञे वशमानपठयं
 अष्टाविंशतिस्तोत्रं तस्यो मन्त्ररीरितः गं श्री

श्री
१२

ह्रीं क्लीं गों गंगणपतये वरवरद सर्वजनमेव शपमान
यसाहा इति महागणपतिमंत्रः स्मृतिस्थो मास
माविन्दुयुक्ते भूवीजमीरिते स्मृतिर्गकारः मा
सतकारः तस्येनादविन्दुयुक्ते ओंकारस्तेन
ओं इति मंत्रः अस्य श्रीमहागणपतिमंत्रस्य ब्र
ह्माक्षयिः गायत्री ह्यन्दः श्रीमहागणपतिर्दे
वता ओं वीजे स्वाहा शक्तिः कुंकीलके धर्मार्थ
काममोक्षार्थे जपे विनियोगः षट् वीजादिसर्व
वीजेन दीर्घभाजा प्रकल्पयेत् ध्यानं नवरत्नम
येदीपं स्मरीदित्तरसांबुधे तद्विधौ तर्पणं नम
स्कारं नसेवितं मन्दारपारिजातादिकल्पवृक्ष
सताकृतं तद्भूतान् त्रिधा राभि ररुणी कृतभू
तलं उद्यद्दिनकरे उभ्यान् तद्भासितदिगन्तदिग
न्तरं तस्य मध्ये पारिजातेन नवरत्नमये स्मृतेन ३
तुभि र्सेवितं षड्भिरनिशं प्रीतिवर्द्धनं तस्या धत्ता
महापीठे चिन्तये मातृका मुने षड्कोणात्
त्रिकोणस्थं महागणपतिं स्मरेत् हस्ती दान
नेति ध्येयो बलभया सपञ्चकरया स्त्रियोच्च
लोद्भवया विष्णोत्पतिविनाशसंस्थितिकरो

विज्ञोविशिष्टार्थदाः अथसनायत्रं त्रिकोणेवैव
 षट्कोणवसुपत्रंलिखेततः चतुर्ध्वरसमा
 युक्तंयंत्ररजप्रकीर्तितम् अथपुरश्चरणं चत
 स्रवारिंशत्सहस्राधिकचतुर्लक्षजपः तद्दृ
 शांशोनग्रहद्रव्यादिभिर्देवनादिकं कुर्यात्
 अथान्य शक्तिरूपं निजंवीजं महागणपतिं
 वदेत् देतमग्निं वधुप्रोक्तं मन्त्रोपदेशादशाक्षरः
 प्रकाशं ह्रीं गं ह्रीं महागणपतये स्वाहा ह्रीं हृद
 ये गं शिरसि ह्रीं शिखायां महागणपतये क
 वची स्वाहा नेत्रत्रयेषु समस्तमंत्रं पठित्वा स्वा
 यफट् ध्यानं मुक्तागौरं मंदगणमुखं चन्द
 रुद्रं त्रिनेत्रं हस्ते स्त्रीयेर्दधतमरविदं चोक्तुं शौ
 रत्नं कर्म संकास्याया स्मरति जरुचासध
 जालं विपणोर्देव्या यो नो विनिहितकरं रत्न
 मौलिं भजाम अथसनायत्रं महागणपति
 यंत्रं वत् अथपुरश्चरणं लक्षजपः त्रिमधुर
 स्रतैर्मधुकण्ठं षोडशांशोनहवनादिकं कुर्या
 त् गणकत्रयिः गायत्री छन्दः शक्तिगणेशो

श्री
१३

देवता अन्य शक्तिरुदं निजं वीजं वश्यमानय
ठडये ताराद्यो मनराख्या तोरुद संक्षपदरात्रि
तः गेंद्री गेंद्री वशमानय साहा अस्पृशजादि
के सर्व सर्ववत्कार्य एकेनादौ त्रिभिर्द्वाभ्याम
नरं समस्तेनास्वमाप्यातमंग इप्रिरियं मता
संगृह्यय संगृहीतैव रुदयादिषु च न सेत
अथ ध्यानं **हस्ते विधत्त मित्त दक्षिण वदोः**
पाशां ऊषोष करस्य स्य प्रमदा वरांगमनु
यास्त्रिंशं धनाग्रस्य प्राणामां गपविधुता ज्ञया
त्रिनयनं चन्द्रं चूडं नवारक्तं हस्तिमुखं स्मरा
मिसततं भोगानितो लं विभं अस्पृशपुराण
लक्षत्रयं नपः दशांशं प्रपैर्हत युक्तै होमिः
अथ हैरम्भमंत्रः सर्वार्थकार पुक्तोगकार सवि
न्द्रः प्राणवादिन मातश्चतुर्वर्गफलप्रदः
गेंगुं नमः इति मंत्रः अस्पृशी मंत्रस्य गणक
अधिगीय त्रींशुन्दः हैरवो देवता गकारो वी
जं विदुः शक्तिरभीष्ट सिद्धये न पे विनियोगः
षट् दीर्घ युक्त न गकारेण षडंगं अथ ध्यानं

मुक्ताकांचननीलऊतमस्यएवमैस्त्रिनेत्रानि
 तैर्नागसैर्हरीवाहनंशशिधरंरैरम्बमर्कप्रभं
 तम्रंदातमभीतिमोदकरदान् टकंशिरोत्ता
 त्तिकां मालामहरमंऊप्रोत्रिशिखकंदोभिर्दर
 धानमने प्रस्यप्रजायत्रंश्ववत् प्रस्यप्रस्य
 रणलक्षत्रयंजपः त्रिमधुरस्रुतैस्तिलैर्दण्डो
 नद्वयणादिकंऊर्यात् तथाचक्रंनिवेधे संवर्त
 कोनेत्रपाशैर्वज्रासनास्थितः प्रसादनायह
 नंत्रसवीताफोदशाक्षरः गंगंदिप्रसादना
 यनमः इतिमंत्र प्रस्यश्रीमंत्रस्यगाणकऋषिः
 विरहृक्षंदः क्षिप्रसादनोगणेशोदेवता ए
 काक्षरवक्त्रागत्यासौऊर्यात् ध्यानं पाशोऊ
 शोकल्पलताविषाणोदधत्सुशुण्डाहितबीज
 प्रः रक्तस्त्रिनेत्रस्तरुणोडमौलिधरोज्ज्वलोरुहसि
 म्बोवावतातः प्रस्यश्रीप्रस्यरणलक्षत्रयः
 लक्षजपेज्जपस्थानेनृद्वयादयुतंतिलैःमधुर
 त्रितयेःवीण्डयोरुहाभिरीरितैः अथहरिहाग
 णेशमंत्रः पंचातकोभूमिसंस्थामन्वीडयुतम
 स्तकः एकाक्षरोमहामंत्रसर्वकामफलप्रदः
 षट्दीर्घभाजाबीजेनऊर्यादंगादिकल्पना

श्री.
१५

१५
मौमितिमंत्रेण ध्यानं हरिद्राभंचतर्वाङ्गाहारि
नवसनेषुभं पाशोऽङ्गुष्ठाधरं देवेमोदकं दत्तमे
वच पवं ध्यात्वा राजादिकं सर्वमेकाक्षरगणप
तिवत् सुस्य श्रीपुराणं चतुर्लक्षजपः वि
मथुरयुक्तहरिद्राचूर्णमिश्रितैः स्तिलैः दशा
शेनद्ववनादिकं कुर्यात् सुप्रवक्तु एवमंत्रः
वक्तु एवायकवचे दीर्घं षडक्षरः वक्तुं गाय
मायात्रेतत्प्राप्तरोमनं अत्रामायाशब्देन
कुर्वन्तेयं वक्तु एवायकं वक्तु एवायकं हीनमः
इतिदितीयः अस्य श्रीवक्तु एवमंत्रस्य भार्ग
वकृषिः रतुष्टुषड्दः वक्तुं दोदेवता गणप
तिममाभिसिद्धये नपेविनियोगः षट्कर्ण
एषडंगानि कुर्यान्मन्त्रीविचक्षाणाः अथ ध्यानं
सर्वाङ्गवर्णभुजगोपवीतं लम्बोदरं वोदरभा
सरमेकदन्तं वराभयेपाशमण्डोऽङ्गुष्ठाचदधा
नमिदो कलयावतंसं समाचारतस्त्रीयुगले
नयुक्तं षडक्षरात्मानमनस्यवधं कल्पद्रुम
तं शरणं प्रपद्ये श्रीवक्तु एव कलिशीघ्रसिद्धं
इति ध्यात्वा नपेत् भूमौ सप्तशतं प्रतिमाविलिख्य
प्रज्वालयेद्गङ्गानदरप्रदेशे सिद्धार्थराजैर्गङ्गा

तसहस्रं तमारयेत्सप्तदिनेन शत्रून् क्रुद्धं गणेशं च न
 कालवर्णं शत्रुहरीं तानि जप्य करेण दिनेन तम
 श्रौत्वा मुखात्ते ध्यात्वे तमात्मानमनन्यभावम्
 जपेत्सहस्रं त्रिदिनेन शत्रून् श्राटयेत्सहस्रं मपि प्र
 देशात् अस्य श्रीगुरुशरणं दादशसहस्रं जपः
 तथा चोक्तं तत्रातरे वश्या कर्षणविदेषमार
 णो श्राटने तथा शांतिके के मोहने स्तम्भमत्र
 राजवदुत्तरः अन्येषु सर्वकार्येषु सिद्धि कर्तान सं
 शयः फलमेन च तर्फीषु पदयोरुभयोरपि श
 र्पणं न शतं जपेत्सहस्रं गलमते धानं इत्याद्याते
 महा मंत्रं गुरोर्लब्धा समाहिताः ब्रह्मचार्यरतः
 शांतः सत्यवागुरु सज्जकः ब्रह्मचार्यरतो दोतो
 सुविसंयतमानसः जपेद्द्वार्यं शसाहस्रं ततः
 गुरुशरणं भवेत् अंगारकदिने प्रातश्चतुर्थ्यां
 वा समाहितः प्रारंभे चास्य कुर्यात्ततस्तसि दो
 भवेद्भुवं अथ हरिद्रागणेशस्य मालामत्र स्प
 मदनः ऋषिः २ न ह्यप्युद्धः श्रीहरिद्रागणाय
 ति देवता सर्वलोक मोहनार्थे सकल ज्ञानो
 सखं वन्यनार्थे ज्ञान जीवानां गतिस्तंभनार्थे

श्री.
१५

जपे विनियोगः अथ मंत्रः ओं हूं गं गं रौं ह्रीं द्राग
णपतये वरवरद सर्वजन हृदयस्तंभय १ स्वाहा
इति मालामंत्रः अथ षडंगः ओं हूं गं गं रौं ह्रीं दया
यनमः हरिद्रागणपतये शिरसे स्वाहा वरवरद
शिखायै वषट् सर्वजन हृदयं कवचाय हूं स्तंभ
य २ त्रेत्र त्रयाय वौषट् स्वाहा अस्त्राय फट् ध्या
ने रक्तमंडलमध्यस्थे रत्नसिंहासने परि पीत
वर्णी शुक्ालेपमाल्याभरणभास्वरम् वीरवी
रोजितं देवं गजवक्त्रं त्रिलोचनं पाशोक्तशोको
धमुद्रापरशुं चामयं वरं दधानं देवदेवीशं ध्याये
द्देवमनमधीः चतुर्भुजं कृपदंतं नृदयांत
दृशो शकं ततः कल्पानि कर्माणि कुर्याद्देव
मसिद्धये अस्यापि द्वादशसहस्रनपुंसपुंश्च
रणं अथोद्धिष्टगणपतिमंत्रः नमो नमो नमो
प्रणवं सर्वभूतार्थाशाम्भवी जेततः परं हरि
स्थितप्रभादं फेदसनेत्रप्रकल्पयेत् दत्तेने
त्राप्रितः पूरश्चतुर्थीवाजरोरितः हृषाच्चरु
लिनौ कान्तिः पुष्टीभ्यां सहितो परौ त्रिसरे
णास्वितं देवनाथवीजं समन्वितं प्रकारं ता

ततोऽर्गासमूहत्वाष्टकेवदेत वैष्णवरक्तचंचर
 शाणोमनुरीरितः केचिद्गणेशवीजाद्यमनुमेन
 प्रवृत्तते अथमेवः गंहस्तिपिशाविलिवेसाह
 इतिमंत्रोद्धारः तथा नतिथिनचनत्तत्रेनोपवासो
 विधीयते यथेष्टवेष्टयामत्रुः सर्वकामफलप्रदः
 नसिद्धादिनिरूप्योत्रिलक्षमेकंजपेदुधः ध्यानं
 प्रकुर्वतयथोक्तं गुरुपादः कैः रक्तमूर्तिगणेशाने
 रक्ताभरणभूषितं रक्तवस्त्रत्रिनेत्रं चरक्तपमासने
 स्थितं चतुर्भुजं महाकायोद्विदं सस्मिताननं
 वामे मोदकपात्रं च मुखे लंबेन लम्बितं दत्तं च
 तदधोभागे धारयत्तं च दक्षिणे पाशां कुशौ च ह
 स्ताभ्यां जटामण्डलवेष्टितं ललाटचन्द्रेणा
 फलां सर्वालंकारभूषितं सदा सत्पमदो ह्रिष्टम
 नाचोत्तसप्रजयेत् अस्मिन्नीडि ह्रिष्टगणपतिमंत्र
 स्पृश्या वक्रविः त्रिष्टुतगायत्री ह्रन्द्से उद्धि
 ष्टगणेशाय देवता गकाराद्येन वीजेन ऊर्याणां
 निकल्पनां अस्मिन्परश्चरणां लक्षजपः तदृशां
 शोनत्रिमधुप्लुतैस्तिरैसर्षपैर्हवनादिकं ऊर्या
 त् कृत्वा चतुर्थीमारभ्य पावसुक्ता चतुर्थिका

श्री
१५

सहस्रं हि जयेन्नित्यं यो विनियमपूर्वकं स्थापयेन्म
धुनानित्यंगणेशो हं सदा प्रियः स्वेता कर्कणा क
र्तिका रक्तचंदनकेतवा अंगुष्ठा मात्रं प्रतिष्ठा
पठिता सिगुरु सन्निधौ जप्ता च षट्साहसं सि
दो मन्त्रो भवेद्भवे अस्पयंत्रं अष्टदलपद्मं वतु द्वा
रात्मकं कुर्यात् श्री गेंद्री हस्ति मुखाय लंबोदरा
य उच्छिष्टाय महात्मने कौं केंद्री उच्छिष्टाय स्वा
हेति मन्त्र आं द्रीं द्रीं लीं गं हस्ति मुखाय लंबोदरा
य सर्वफल प्रदाय महात्मने उच्छिष्टाय गें कौं श्री
लंबोदराय स्वाहा गें हस्ति मुखाय लंबोदरा
य उच्छिष्टाय महात्मने आं द्रीं लीं गं हस्ति मुखा
य सर्वकामफल प्रदाय उच्छिष्टाय स्वाहा षडंग
न्यासेन विशेषः द्रीं गें हस्ति मुखाय हृदयाय
नमः लंबोदराय शिरसे स्वाहा गें उच्छिष्टाय
शिखायै वषट् महात्मने कवचाय हूं आं की
नेत्राय वौषट् गें द्रीं लीं गं उच्छिष्टाय स्वाहा अ
स्त्राय फट् ध्यानं पाशां कृपा धनुर्वाण लंबोद
रं गजाननं सार्धं सिंह रक्तगंगं नम्रनारि मुखा
तरं नारियोनि स्वादलालपंकु ममोदितं स
योनौ

त्रामांकमदारणोणाफालिगणतत्परं स्वपाद
 पद्मयक्षरणमभिष्टफलदायकं प्रयोगः कृ
 स्माष्टमीसमारभ्य यावत्कृत्वा चतुर्दशी नित्यं
 साहसहस्रं न जपेन्मंत्रस्यासिद्धये सिद्धो भवेत्स
 ये मंत्रं सर्वकर्मक्षमो भवेत् तर्पणं चाभिषेकं
 चेद्दोमं कुर्याद्दृशांशानं प्रतिवासरं मंत्रं नृम
 णानाथप्रपूजयेत् भक्तैर्भोज्यैः च नैवेद्यपात्री
 नीयोरमृतं तेषामै तौ घृतिना गणेशानां सिद्धौ
 मंत्रो भवेद्भवं पुष्पांके वासमायाती मूलांके
 वासमागमे कुरुते निंबकाष्टेन ग्रंथगुणप्रमा
 णातः कृत्वा वै नायकी मूर्तिषु शौगे अविभूषि
 तां यं यं मनसि ध्यायेत् मन्त्राक्षरस्य मध्यतः
 तंतं माकर्षयेत्पुत्रगणनाथप्रसादतः स्मर
 न जपेत्सहस्रं नृणां तमष्टोत्तरं तवा इत्यष्टिष्टग
 णपति मन्त्रकल्पः अष्टोत्तरं अथ दृष्टुमस्ति
 अष्टोत्तिष्ठगणेशमातामन्त्रस्य ओं ह्रीं पकद
 त्ताय हस्तिमावाय त्त्वोदराय सर्वपापप्रश
 मनकारकाय सर्वविघ्नाधिपति ये सर्वाप्यसि
 द्धिदायकाय सर्वदः खप्रशमनाय पश्येद्दि
 भगवन्सर्वजनं मेव श्रयमानपदं हृजतमखं

श्री.
१०

स्तेभय १ मोहय २ आकर्षय ३ ममशात्रुन्या
रय २ उश्चाटय २ ठःठः गोंग्रोंकौंद्री श्रींकी
गोंग्रोंगंगणपतयेवरवरदसर्वजनमेवप्रपमा
नयदःठःस्वाहा मत्रोदारमहंवह्येष्टणशुकम
लानने पचांतकम हृत्यइंद्रवीजेसमुदयेत् च
तर्दशस्वरीणाफ्तिविंडभूषितमल्लकं एकादरी
महाविद्याकथितायमयोनिना अस्यप्रजाप्रयो
गः प्राताहृत्पादिपूर्वोक्तंमहागणपतिमंत्रवत्
पीठनासंविधाय ऋषादिन्यासंऊर्यात् ततःष
ड्दीर्घपूर्वस्वबीजेनऊर्यात्तत्रषडंगकं अस्यभेदा
तरमास्ति लक्ष्यायांवायकूर्वायाघांवाजपत्स
धीः कामयांयोजयेद्देविजादिकांतथा वाग्भ
वायांजयेद्विद्यां कामधेनुमिवापरा सुहरीच
महाविद्यात्रतरीवास्त्रसंयुता चतुर्विजात्मिका
विद्यावेद्भिजायाधिप्रिये एषाविद्यामहाविद्या
त्रैलोक्येचात्रिभुवर्षा चतुर्वर्गप्रदासादान्महा
पातकनाशिनी एतासंन्यासप्रजापुत्रश्चरण
दिकंसर्वमहागणपतिमंत्रकार्यम् इतिमहे
शपटौपध्यायश्रीसोमनाथविरचितायामहा
नष्टांतदीपिकायांगणपत्यमंत्रकथनं नाम

द्वितीयः प्रकाशः २ अथ भैरवमंत्रः ओं नमः
 शिवाय इति षडक्षरः ओं ह्रीं नमः ओं नमः शिवा
 य ह्रीं ओं ह्रीं ह्रीं ओं नमः शिवाय ओं नमः इति मृ
 तं जयमंत्रः ओं ह्रीं ह्रीं इति नीलकण्ठमंत्रः विष
 ह्वयहरः म्ये इति चित्तमणिमंत्रः दस्यं इति मंत्रः
 ओं ह्रीं दक्षिणा मूर्तये नमः अवटमूलनिवासिने
 ध्यानैकनिरता गायनमोरुद्राय शोभवे ओं ह्रीं
 नमो भगवते दक्षिणा मूर्तये नमः मेधा प्रकृ
 त्वाहा ओं ह्रीं ह्रीं दयाय नमः ओं ह्रीं ह्रीं ह्रीं
 शिवाः पेंकव श्रानेत्रत्रयाय वीषट् अश्वत्था
 अस्पृष्टा दक्षिणा मूर्तिमंत्रस्य चतुर्भुजः
 देवी गायत्री ह्रीं दक्षिणा सदा शिवो देवता मंत्रः
 सिद्धिर्धनपेविनियोगः अथ वा मंत्रसंभूतैः पदैः
 स्याद्यंगकल्पना ध्यानं वटवृक्षमहोत्थाय पमरा
 गफलो ज्वलं गारुडतमयैः पत्रैः विवित्रैरुपशो
 भितं नवरत्नमहाकलैर्लवमानैरलंकृतं तस्य
 मूले स्थितं देवं विसृज्य लोकनायकं तस्याख्यामु
 द्वाक्षमातैः कमलस्रालिखितैर्वाङ्मयैर्वीमपादै
 विभ्राणो जानुभ्यो पदवलरिना पद्मिदिश्रुतमधे

श्री.
१५

सौवर्णयोगपीठलिपिमयकक्षमलेनोपनिहं
त्रिनेत्रं दीगभश्चन्द्रमौलिरचयतविप्रलोकं
हवुर्दिशिबोनः स्फाटिकैरजतवर्णमोक्तिक
मक्षमालामष्टतकलशविद्याज्ञानमुद्राकरा
ज्ञे विद्युतमुत्तरकलेचन्द्रवृद्धं त्रिनेत्रं विधुत
विविधभूषणदक्षिणामूर्तिमीशे अस्य पुरश्च
रणलक्ष्मजपः तद्दशाशोनसहस्रैः कमलैः
हवने कुर्यात् द्वीस्फुर २ चोर २ तरश्च चोर
सहस्रं चटकहृदम २ वंधु २ घातय २ पातय २
हृफट् अ इति अचोरमंत्रः ओं क्लीं प्रहं फट् हौं
इति पकाक्षरोमंत्रः अस्य पुरश्चरणपंचलक्ष
जपः तद्दशाशोकरवीरपुष्पैः होमादि कुर्यात्
वामदेवस्य ऋषिः पंक्तिच्छन्दः सदाशिवो देव
ता हौं ह्रीं हूं ह्रूं इति षडंगः इति शिवमंत्रः
अथाष्टौ भैरवमंत्रः अथ नामः अक्षितांगोरु
रुश्चाण्डोकोधश्चोन्मत्तभैरवः वटुकोभूतना
थश्च संहारश्चाष्टभैरवः ओं ह्रीं क्षेत्रपालाय
नमः इति क्षेत्रपालमंत्रः ओं ह्रीं ह्रीं हूं ह्रूं ह्रूं
हन २ स्वाहा इति संहारमंत्रः ओं ह्रीं ह्रीं हूं ह्रूं ह्रूं
स्वाहा

ओं ह्रीं भूतभैरवाय नमः स्वाहा इति भूतभैरवमंत्रः
 ओं नमः पञ्चपतये अथ विद्मः रावणमंत्रः ओं भूता
 दिपतये नमो रुद्राय ललतस्वहाय रावणशब्दे वि
 रहस्य २ नृत्य २ शमशानभस्मार्चितशरीराय
 चण्डाकपालमालाधराय व्याघ्रचर्मपरिधाना
 यशशोककृतशेषाराय क्लृप्तसर्पयज्ञोपवीता
 य वल २ वलावालाश्रुनिवर्तकपालिने हन २
 भूतान्त्राशय २ कट २ रुद्राङ्गशेनशमय २ प्रवे
 शाय २ आवेशाय २ चाण्डासिधारपतये रुद्रापयति
 स्वाहा इति विद्मः रावणमंत्रः ओं भूतादिपतये स्वाहा
 ओं ह्रीं वडुकाय आपमुद्गराणाय ऊरु २ वडुकाय ह्रीं
 इति वडुकभैरवमंत्रः इति श्रीमहामहोपाध्याय श्रीम
 हेशभट्टकृतसोमनाथविरचितायामहानिधाना
 दीपिकायां शिवमंत्रकथनं नाम तृतीया प्रकाशः
 अथ भवनीश्वरीमंत्रः ॐ ह्रीं श्रीं मां उवा
 मनेत्राश्चन्द्रवान् एकालरीतमाद्यान्ते विद्या
 भवनतारिणी अस्म्यश्रीभुवनेश्वरी मन्त्रस्य ब्रह्मा
 ऋषिः
 हाशक्तिः ममाभीष्टसिद्धये जपे विनियोगः
 षड्दीर्घभाजालज्जावीजेन षडंगकुर्यात् ध्यानं

श्री.
१५

ॐ उद्यत्मासत्समाभं विजितनवजपामिन्नुखं डा
वनहं चोतत्तो लित्रिनेत्रं विविधमणिलसत्कु
एलापमरागा हारायेवेयकोचीमणिगणवल
पाथैविविजाम्बराफांमेवापाशां ऊशेष्टाभयक
रकमलामेविकोतां नमामि इति ध्याता जपेत्
पेंत्रिपुराभवनेश्वरी पेंद्रीं श्रीं अस्वशी भुवनी
श्वरी मंत्रस्य ब्रह्मा ऋषिः त्रिष्टुप् छंदः श्री भुव
नीश्वरी देवता द्वीवीजं द्वीं श्रीशक्तिः पेंकील
कं ममाभीष्टसिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः अत्रापिल
जावीजेन घट्टे गत्यासः ध्याने सर्ववत् इति मा
या भुवनीश्वरी ओं द्वीं कों इति पाशादिभुवनेश्व
री ओं द्वीं हूं ऐ च छै दा स्त्री द्वी फट् इति त्रिंता मंत्रः
अथापरापत्रकं लकी विष्णु मंत्रः ओं त्र्यं स्त्री हूं ओं
द्वी पें नित्यशक्तिनेमदद्रवे पेंद्रीं ओं स्वाहा इति पंच
दशाक्षरी मन्त्रः ओं नित्यशक्तिनेमदद्रवे स्वाहा
इति द्वादशाक्षरी मंत्रः द्वीं स्त्री पें कों नित्यमदद्रवे
स्वाहा इति द्वितीयात्रिपुरा श्री द्वीं स्त्री अथाष्टा
रूपा मंत्रः ओं ओं द्वीं स्त्री पद्यादि परमेश्वरी स्वाहा
ओं द्वीं पद्यादि परमेश्वरी स्वाहा ओं द्वीं पद्यावती स्वा
हा इति भुवनेश्वरी मंत्रः अथ दुर्गा मंत्रः ओं द्वीं डे

उगीयनमः स्वाहा गेंद्रीमहिषमर्दिनीं स्वाहा गें
 उर्गेरदिणी स्वाहा गें उर्गेरदिणी स्वाहा गेंद्री
 ज्वालामालिनि गरुडगणपरिवृते स्वाहा गेंजुल
 ज्जलमूलिनि उष्ट्रहृदं फट् स्वाहा गेंमूलिनि
 उष्ट्रहृदमनि स्वाहा उतिष्ठ पुरुषिकिं स्वपिधि
 भयमेसमुपस्थितं यदि शक्यमशकं वा तन्मे
 भवति शमय स्वाहा इति विंध्यवासिनी उगीमं
 त्रः अथ दशाक्षरी सरस्वती मन्त्रः अथ दशाक्षरी
 वाग्वादिनी मन्त्रकश्यपऋषिविराट् छंदः
 दशाक्षरी वाग्वादिनी देवता वेंवीजं स्वाहा श
 क्तिः विद्या प्राप्स्ये जपे विनियोगः वेंदद्या
 यनमः गेंदं शिरसे वें शिखा दैं कवचा
 वाग्वादिनि नेत्रा स्वाहा अस्त्राय ध्यानं
 शुभलकमलसंस्थालेखनी पुस्तकोद्यत्करक
 मलसरोजा ऊत्तमंदारगौरा धृतशशधराव
 एतिलासिकोतीरक्षेत्राभवत्तभवमयानां भं
 गिनी भारतीवः गेंवदवदवाग्वादिनी स्वाहा
 अथापरो मन्त्रः नमो भगवती वाग्वादिनी
 स्वाहा अपरश्च गेंद्रीपेंद्री गें सरस्वत्यै नमः
 । अपरश्च । ये वाचस्पते प्रेम्नाः लः गें अपरः

श्री
२०

अस्य श्रीषोडशाक्षरीवाग्वादिने मंत्रस्य कषपप
ऋषिः विशद्वन्दः श्रीषोडशाक्षरीवाग्वादि
निदेवता पेंवीजं स्वाहाशक्तिः कींकीकील
कंवाकसिच्यर्षेजपेविनियोगः गेंपेंहृदया
नमोशिरः भगवत्येः शिवाः वदवद कवचा
वाग्वादिनी नेत्राः स्वाहा अस्वा रतिषडंगः
ध्यानं शुभ्रांस्वच्छाविलेपमात्यवसनां शीतां
पुष्पाणोन्नतां व्याख्यामक्षगणं सधाफ्यक
लशं पमंचहस्तास्तुजैः विभ्राणा कमलास
नां ऊचनतां वाग्देवतां सस्मितां वंदे वाग्बिभ
वभयप्रदात्रिनयनां सौभाग्यसंपत्करी इति
घाता गेंनमो भगवति वाग्वादिनि स्वाहा अ
प्रपहंसा रुफा गेंवागीसरी मंत्रस्य शक्तिः
ऋषिः देवी गायत्री छंदः हंसा रुफा वागीसरी
देवता वाकसिच्यर्षेजपेविनियोगः अत्र वा
ग्भववीजेन षडंग ध्यानं वाणीपूर्णनिष्ठा
करोत्तलमंती कर्पूरकुन्दप्रभांचन्द्रार्धाकि
तमस्तकां निजकरैः संविभ्रती मादरात्
वीणा मोक्षगणं सधाफ्यकलशं विद्यांच
तंगस्तनी दिव्यैराभरणैर्विभूषिततनूं हंसा

धिबूफंभने इति ध्याता मंत्रायथा ओं ह्रीं ऐं ह्रीं
 ओं सरस्वत्यै नमः अथ बाला मंत्रः ओं अस्मि श्री वा
 ला त्रिपुरा मंत्रस्य दक्षिणा मूर्तिः अथः गाय
 त्री छंदः श्री बाला त्रिपुरा देवता ऐं वीजं ह्रीं
 शक्तिः सौं कीलकं मम विद्या प्राप्तर्ये जपे
 विनियोगः मूल मंत्रेण दिवार पद्धितेन षडं
 गं ध्याते मन्त्रा शोभितं ऊर्णं लंगणं गणै
 ये वे यद्गारोर्मिकां विद्योतत इत्यं हिरण्य
 मलितं दत्तं त्र्युणं नूपुरं माणि को वरव
 न्यकाभक वरामिन्दो कला विभ्रती पाशा ऊ
 श पुस्तकाक्ष वलयं दत्तोदवाह्यादित सौं नृ
 प्रतिमां प्रसन्न वदनं नेत्रं त्रयोलासितां मि
 त्ततीरवलत्तगात्र विलसन्मात्मानुलेपसं
 मूलाधार समुद्रांति भंगवती हस्तं कजे चित्त
 येत् दत्ताः त्रासपुटान् विरेक ऊसमे स्वावा
 हये न्मेदले ऐं ह्रीं सौः इति मंत्र इति महा
 मोहोपाध्याय महेश नाथ भट्टसुत सोमना
 थ विरचिता यामत्तान् धात दीपिकायां उर्गा
 मंत्रकथनेनामचतुर्थ प्रकाशः अथ श्रीमं
 मंत्रः ओं अस्मि श्री पकाक्षर मंत्रस्य भार्गव

दि
 १५६

श्री
२२॥

21

ऋषिः रत्नसूक्तदः एकादशी श्रीदेवता शोवी
ने स्वाहाशक्तिः रंकीलकं महाधनप्राप्त्यर्थे
जपे विनियोगः षड्दीर्घभाजावीजेन षडंगन्या
समाचरेत् ध्यानं मृगाद्वयोपि पद्माभयवरद
करजन्मकर्ता स्वराभा शुभार्मिभावगुणपय
करविधुने जंभाद्विरासिं वितारत्नोधावस्रमा
लिविमलतरङ्गकुलास्वगालेपनाफ्वापद्मा
दीपमनाभोरसज्जीरसनिः पद्मनागाश्री
स्थिताः इति ध्यात्वा श्री ॥ भानुलक्ष्मणे नमः
त्रंदीक्षितो विनिर्दिष्टाः नत्सहस्रं प्रजद्वयात्
कमलैर्मधुरस्रुतैः जपाते जद्वयात् इति लैर्वा
मधुरस्रुतैः विलैः फलैर्वा जद्वयात् त्रिभिर्वा
साधकोत्तमं श्रुतकरणवासिनीमंत्रः नमः
कमलवासिने स्वाहा श्रुतश्रीकमलवासि
नीमंत्रस्य दत्तप्रजापतिऋषिः विराट् ब्रह्मन्
कमलवासिनीदेवता रंवीजं स्वाहाशक्तिः
ने कीलकं धनप्राप्त्यर्थे जपे विनियोगः ओं
देव्यै हृदया गेपम्यै शिर गेविस्वपत्न्यै नमः
शिखा गेवरदायै कवचा सकलरूपायै न
मः नेत्र गेकमलवासिने नमः श्रुत्वा पफ

ध्यानं पद्मस्यापद्मनेत्राकमलपुगवराभीतिपु
 गवरा भीतिपुग्मेसुरोजः देहोऽस्याभिः प्रभाभिः
 त्रिभुवनभविलंघातराभासयन्ती सत्साहारा
 भिरामोत ऊचकलशारत्नमंजीरकांचीयैवैयै
 आंगदायै धृतमणिमुकुटाश्रेयसे श्रीभवेतः
 दशालक्षपुरश्चरणं त्रिमधुराक्तैः कमलैः दशां
 शेन हवनादिकं कुर्यात् अथ महालक्ष्मीहृद
 यमंत्रः महालक्ष्मीदेवता श्रीवीजं द्वीप्राक्तिः
 ल्लीकीलकं लक्ष्मीप्राप्त्यर्थं न पेविनियोगः ॐ
 ॐ श्रीप्रसीद हृदयाय नमः ॐ द्वीप्रसीद शिरः
 ल्लीप्रसीद शिखा ॐ श्रीद्वील्लीप्रसीद कक्षं च
 श्रीद्वील्लीप्रसीद नेत्रत्रयाय ॐ श्रीद्वील्लीप्रसी
 द महालक्ष्मीप्रसाय फट् ध्यानं हस्तो यत्र स
 पात्रपंकजपुगादर्शस्फुरत्रीपुरायै वैयांगदहा
 रकंकणमहामौलिस्फुरतं रत्नं पद्मस्याप
 रिचारिका परिहृता शुक्लांगराणां शुकादेवी दि
 यगणार्चिता भवभयाप्रधंसिनी स्यान्नमः ध्या
 ता नयेत् मंत्रः श्रीद्वील्लीकं मलालये प्रसीद
 महालक्ष्मी नमः श्रीद्वील्ली प्रस्य श्रीमंत्रस्य ल
 क्ष्मेकं पुरश्चरणं दशांशेन विलपत्रैः फलैर्वा

श्री.
२२

मधुरत्रयाक्तैः होमः अथ हृदयलक्ष्मीमंत्रः अथ श्री
हृदयलक्ष्मीमंत्रस्य ब्रह्मा ऋषिः गायत्री छंदः श्री ह
ृदयवासिनी लक्ष्मी देवताः लक्ष्मी प्रीत्यर्थं जपे वि
नियोगः ओं ऐं हूं ओं ह्रीं शिरसे. ओं श्रीं शिखा.
ओं क्लीं कवचा. ओं सौं नेत्रा. ओं जगत्प्रसूत्ये नमः
अस्त्राः ध्यानं वालार्काद्युनिमिन्त्रा एव विल
सकोटी रचन्द्रो जलोरत्ना कल्पविभूषतां मणि
मयशालैः करैः विभ्रती पद्मोक्तोत्तमभरत्नमध्य
निचितं संविभ्रती सस्मितां काजोभोजविलोच
नत्रयपुतां ध्यायेत्परां देवती इति ध्यात्वा अथ मं
त्रः ओं ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं सौं जगत्प्रसूत्ये नमः अथ पु
रश्चरणदशलक्षं ह्येतैः सपद्मैर्विलैश्च अथ सूक्त
मलयुतेजनेतु कण्ठमात्रोदके स्थिता ध्यात्वा
देवीं दिवाकरी तदा वा हृदया चार्कं शतमष्टो
तरं जपेत् आरोग्यं लभते सद्यो धनमाप्नोति वा
ह्मिन् शालीभिर्जह्यानि संप्रहोतरसहस्रक
अचिरादेव सने लक्ष्मीं संजायते फ्रवं अथ चतुर्व
र्गप्रदो मंत्रः अथ श्रीमंत्रस्य भृगु ऋषिः सिद्ध
छंदः चतुर्वर्गप्रदायिनी श्री देवता शांती जपे श
क्तिः रेकीलकं महाधनप्राप्त्यर्थं जपे विनियोगः

षड्दीर्घभाजेन षडंगं कुर्यात् ध्याने माणा कप्रति
 सप्रभादिमनिभेस्तंगैश्चतुर्भिर्गजैः हस्तागाहित
 रत्नकुम्भसलिलैरासिच्यमानां सदा हस्ताज्ञैर्वर
 दानमंबुजपुगाभीतिं दधानं हरेः कान्ताकादि
 तणारिजातलतिकोवेदे सरोजासनं इति ध्यात्वा
 अथ त्रिपुटालक्ष्मीमंत्रः ऐं श्रीं ह्रीं क्लीं दादशल
 क्षपुरश्चरणं त्रिमधुकैरुणा कमलैरुत्तं होमः
 मूलमंत्रेण प्राणायामं कृत्वा ऋष्यादिकं सर्व
 ओं श्रीं हूँ ह्रीं शिरः क्लीं शिखा श्रीं कवः ह्रीं
 नेत्रा क्लीं प्रस्ता ध्यानं नवकनकभासरभवि
 तरचितमणिमुकुटमेसकतकल्पतनौ नवर
 त्नवरहृदसिंहासने हितसरोरुहां समासिनो
 इति ध्यात्वा जपेत् श्रीं ह्रीं क्लीं दादशलक्षपुरश्च
 रणं तद्दृशांशं विल्वहृत्तसमिद्धिः वा त्रिमधुर
 स्तुतैर्होमः इति महामहोपाध्याय श्रीमहेशभ
 टसत्तसोमनाथविरचितं यामजानधाज्ञादी
 पिकायां लक्ष्मीमंत्रप्रकरणनामपंचमः प्रका
 शः अथ विसृज्य मंत्रप्रकरणं ओं नमो भगवते वा
 सदेवाय ओं ह्रीं ह्रीं श्रीं श्रीं लक्ष्मी वासदेवाय नमः

श्री
२३

ॐ नमो विष्णवे स्वरूपतये महाबलाय साहा ॐ न
मो नारायणाय अनन्यमंत्रः ऋग्यजुः साम
पायवेदाभरणकर्माणो प्राणवो ह्रीं य पुरुषे महा
अपारसे नमः अथ राममंत्रः अथ श्रीराम षडक्ष
रमंत्रस्य अगस्त्य ऋषिः पंक्ति छंदः श्रीराम चन्द्रो
देवता रां वीजं साहा शक्तिः चतुर्विधपुरुषार्थ
सिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः षड्दीर्घभाजामीजेन
ऊर्ध्वाभेगानि कल्पना अथ ध्यानं नीलोत्पल
दलश्यामं जटा मुकुटमणिरत्नं वामभागे जगो
द्योनिं प्रकृतिं परमेश्वरीं सीता चंपकगोराणी
षेन वसुविभूषितां दिव्याभरणा संपुक्तां दि
भुजोरत्नजालां धनर्वाण चरौ देवौ सीतां
पद्मकरं स्मरेत् इति ध्यात्वा जपेत् रां रामाय
नमः वर्णलक्ष्मणपुरांश्चर्या तद्दृशां प्रामथ्ये
कजेः पुष्पोत्तिमं पुरोपतेजद्वयात्मत्रे सि
द्धये अथ श्रीराममंत्रः षड्श्लोकः तथा
चोक्तं तापिन्यां स्वकामशक्तिषडक्षरः
षड्दीर्घस्याश्चतुर्वर्गः प्रदा व्रत्तासंमोहन
शक्तिदक्षिणामूर्तिरुच्यते अगस्त्य आतशि
वः प्रोक्तो मुनयोत्र क्रमादिह अथ वा कामवी

ऋदिविष्णुमित्रोमुनिर्मनोः हृन्दो गायत्रीसंज्ञश्च
 श्रीमद्रामचन्द्रदेवता ध्यानसजादिकं सर्वसर्ववत्प
 रिकीर्तिते अस्य श्रीरामचन्द्ररमंजस्य ब्रह्माऋषिः
 गायत्रीहृदः श्रीरामचन्द्रो देवता रंवीजं साहा
 शक्तिः मम चतुर्विधपुरुषार्थसिद्धयर्थे न पेविनि
 योगः मंत्रोऽस्य द्वाक्षरेणैव षडंगानि प्रकल्पयेत्
 ध्यानं श्यामं पंकजलोचनं स्रक्करं वीरासना
 ध्यासितं चिन्मद्रादधत्ते स्वजानविधत्तं दोभ्यां स
 पीतांबरः सीतापार्श्वगतं सरोरुहकरं विभुः
 त्रिभोराचवे पश्यन्ति मुकुटांगदादिविविधैर्क
 ल्यान्तलांगभजे वर्णलक्षणेन मन्त्रदशांशं कम
 लैः शुभैः नहयादर्वितेव ह्यौ ब्राह्मणान्भोज
 येततः पूजयेद्वैर्णीवेपीठे मूले नैव तस्य जयेत्
 इति रामचन्द्ररविधिः गं रामायसीतावल्लभाय
 स्वाहा इत्येदशाक्षरमंत्रः गं दशाननविनाशना
 यस्वाहा इति त्रयोदशाक्षरमंत्रः दशास्यांतक
 मारुतदेहि दापय मां श्रियं ऋष्यादिकं सर्वस
 र्ववत् इति राममंत्रसंपूर्णं गं क्लीहृषीकेशाय
 नमः श्रीक्लीं श्रीं श्रीधराय त्रैलोक्यमाहनाय नमः
 गं नमो भगवते पुग्वराह रूपाय नमः भूर्भुवः स्वो

श्री
२४

पतयभूपतितं मे देहि दापय स्वाहा इति वराहमंत्रः
ॐ लोभं गवन्ति धरोपधराणि धरे स्वाहा इति एषी
मंत्रः हूं इत्यपि वराहमंत्रः अथ गोपालमंत्रः
क्लीं श्वेकाक्षरः गोपीजनवल्लभाय स्वाहा इति
दशाक्षरमंत्रः ॐ क्लीं कृष्णाय गोविंदाय गोपि
जनवल्लभाय स्वाहा श्रीं ह्रीं क्लीं गोपिजनवल्ल
भाय स्वाहा ह्रीं श्रीं क्लीं कृष्णाय गोविंदाय गोपी
जनवल्लभाय स्वाहा ऐं क्लीं कृष्णाय ह्रीं गोविं
दाय श्रीं गोपीजनवल्लभाय स्वाहा सौं ऐं क्लीं ह्रीं
श्रीं गोपीजनवल्लभाय स्वाहा श्रीं ह्रीं क्लीं कृष्ण
ाय स्वाहा श्रीं ह्रीं क्लीं कृष्णाय गोविंदाय स्वाहा
ॐ नमो भगवते रुक्मिणीवल्लभाय स्वाहा ह्रीं
श्रीं क्लीं गोपीजनवल्लभाय स्वाहा नमः कृष्ण
ाय गोविंदाय हूं फट् स्वाहा कृष्णः इति चक्षरः
क्लीं कृष्णः इत्यत्रिंशत्क्षरः क्लीं कृष्णाय चत्वारंश
क्षरः कृष्णाय नमः पंचक्षरः क्लीं कृष्णाय नमः
षडक्षरः कृष्णाय क्लीं क्लीं पंचाक्षरः गोपाक्षरः
गोपालाय स्वाहा षडक्षरः श्रीं कृष्णाय स्वाहा
षडक्षरः कृष्णाय गोविंदाय सप्ताक्षरः क्लीं कृष्णाय
गोविंदाय अष्टाक्षरः क्लीं कृष्णाय गोविंदाय क्लीं

12

श्री
२५

किंतिहृत्सिकिमपेदासिममेष्टितं शीघ्रं सिद्धे स
र्वं भवतु लीहं फट् स्वाहा अस्य श्रीगोपालश्रीकृ
ष्णमालामंत्रस्य नारादऋषिः त्रिष्टुप् छंदः गाय
त्री छंदः अथ कृत् प्रकृतिश्रीर्गोपिष्टात्री श्रीगो
पालो देवता लीवीजं स्वाहा प्राप्तिः मम धर्मा
यकाममोक्षार्थं जपे विनियोगः ॐ नमः कृष्ण
यगोविंदाय देवकीपुत्राय हं फट् स्वाहा ॐ ली
हं ली नमो भगवते नन्दपुत्राय वालवपुषे प्रण
मला गाय गोपीजनवल्लभाय स्वाहा ॐ नन्दनन्द
नाय स्वाहा ॐ नन्दिने नन्दनप्रदाय नमो देहि देव
स्वाहा न्यासः ॐ ली हृद ॐ कृष्णाय शिरसे
गोविंदाय शिखा ॐ गोपीजन कवचा वल्लभा
य नेत्रा स्वाहा अस्त्रा ध्यानं स्मरेद्ददावने र
म्यमोक्षयन् मनोमयं गोविंदं प्रादुरीकालं गो
पकन्यासहस्तप्रणः आत्मनो वदनां भोजप्रेषि
ताक्षिमधुव्रता पीडिता कामवाणेन क्षणमा
त्रे शमीपिप्पता मुक्ताहारलसन्मीनतंगस्त
नमनो व्रतः सस्तधस्मिन् हवमना मदसाव
लितमानसाः विलोभयन्ती विविधेर्विश्रमे

भीवगीर्वतैः फलेंदीवरकांतिमिद्वदनं वहा
 वतंसप्रियं श्रीवत्सांकमदारकौस्तभधरेपीता
 वरंसन्दरं गोपीनानयनोत्पलाचिर्तनं गोगो
 पसंचाहतं गोविंदकलवेण वदनपरं दिव्योग
 भूषंभजे अथ ध्यानात्तरं तारवत्पासहस्यार्कभा
 रैर्भवनोत्तमैः अनलैः कल्पवृक्षैश्च परिते मणि
 मण्डपैः जालाद्रत्नमणिस्तंभतोरण ऊण्डपेप्रफु
 ल्लगुगुलचित्रवितानालेविमौक्तिके पद्मराग
 स्थलीराजद्रनयोश्च मध्यतः अनारतगलद्रत्न
 धारीसरतरोरधः रत्नप्रदीपावलिभिः समानो
 दितचन्द्रार्कतटित्कोविसमुद्युतिः सर्वांगसुन्द
 रः सौम्यः सर्वाभरणभूषितः पीतवासाश्चक्रश
 खगदापमोज्ज्वलकरः अनारतो हलद्रत्नधारो
 यकलशं स्पृशन् वामपादोत्तकलशौक्त्या
 ना—जितौ सुन्दाचदिशात्त्र्यो कलशौ तयोः ता
 भ्यां दत्तवामहस्ते मित्रहृन्दासलक्ष्मणे रत्नना
 यो समुद्रत्परत्नपूर्णचटौ तयोः जाम्बवतीस
 शीलाचदिशात्त्र्यो दत्तवामके वह्निः षोडशसा
 हस्राः संख्या च परितः प्रियाः ध्याया कनक

श्री
२६

रत्नौचधारापुञ्जलशोज्जलाः तामोदासीगणा
स्तत्रप्रसंख्यातास्थितास्ततः तद्वहिसिद्धयश्चा
होततश्चनिययोनवः परयन्त्रोधरासर्वायाव
तिदारकावधिः तद्वहिरुत्सस्सर्वेसर्ववश्चसरा
दयः इतिगोपालमंत्राणाञ्जुषादिध्यानषडंग
मर्चयेत् अथन्तसिंहमंत्रः ह्रींउग्रवीरंमहाविसृ
जलंतंसर्वतोमुखं न्तसिंहंभीषणंभद्रंमत्स्यम्
तुंनमाम्यहं ह्रींमैंहौं अथद्वयग्रीवमंत्रः ओंउद्गी
रत्प्राणवोद्गीय सर्ववागीश्वरेश्वरः सर्वदेवमयाश्चि
त्यसर्वबोधेयबोधयस्वाहा अथषडंगः ओंउद्गीरत्
हृदः प्राणवोद्गीय शिरः सर्ववागीश्वर शिवा
सर्वदेवमयाश्चित्य कवचः सर्व बोधय २नेत्रा
स्वाहा अस्त्राः अस्त्रमंत्रस्यत्रयसिंहालक्षपुर
अरणां ऊन्दपुष्पेस्त्रिमधुल्लतेहोमोदशांशेन
कर्तव्या न्तसिंहोमंत्र आंहीहौंक्रौंङ्गफट्
अस्त्रमंत्रस्य ब्रह्माञ्जलिः पंक्तिच्छन्दः न्तसि
ंहोमेदेवता मूलमंत्रात्तैरेवषडंगंऊर्यात्
ध्यानं कोपादालालजिह्वंविहृतनिजमुखं
सोमसूर्याग्निनेत्रंपादादानाभिरक्तेप्रभमप

रिसितेभिन्नदैत्येन्द्रगात्रं शाखेचक्रेचपाशां ऊशाऊ
 लिशागदाशरुणासुद्रहन्तीक्ष्णाग्रदंष्ट्रमणिमवा
 विविधाकल्पमीशान्तसिंहं अस्यमंत्रस्य षड्लक्ष
 जपः त्रिमपुक्तैः पापसैर्दशांशेन होमादिके बोध
 व्यं अथ गरुडमंत्रः ॐ नमो भगवते गरुडाय काला
 ग्निवर्णाय पद्मोदिकालाग्निजिह्वाय पातय २ मोह
 य २ विद्रावय २ भ्रमय २ हन २ धम २ पच २
 मथ २ हं फट् स्वाहा क्षीराक्षिमध्ये तत्रोत्पन्न एव
 क्रमात् काक्ष २ मय मम तात्मकं च तपस्यं विचिंत्य
 तत्प्रसोष्टलेदं संस्मृत्य दष्टस्य मूर्ध्नि वक्त्रं हृदया
 नाभिषु रंहं वं इति बीजं च तस्य मम तं श्रीवितते
 न संवित्य दष्टा शिरसोपरि चन्द्रकात्रवर्णं स्वधामये
 गरुडं ध्यात्वा तद्वस्त्रं स्थिता मृत हरितं शाखं निर्गत
 यामृतं धारया दष्टं ज्ञावयेत् गरुडं ध्यापन् मंत्रं ज
 पेत् एवं ध्यानमत्रेण दष्टो निर्विषः समुत्थाय चिरं
 जीवेत् ॐ नमो भगवते गरुडाय पक्षिराजाय हरि
 वाहनाय विनतागर्भरत्नाय कषपपाय त्मजाय
 अमृतक्षारकाय महेंद्ररूपाय पर्वतशेखराय कार
 णरूपाय अमितबलपराक्रमाय विषं संहर २ मोह
 य २ चालय २ पातय निर्विषय २ विषमप्यमृतं

श्री
२७

चाक्षरसदृशं रूपं प्रज्ञाययसि स्वाहा नमः नल २
वरु २ द्विय २ स्वाहा अने नगरु उमत्रेण गरुओ अ
भिमत्रिते विषं भदित मप्य मृते भवति इति गरु
उमंत्रः इति श्री महोपाध्याय श्री महेशाभट्टसुत
श्री सोमनाथ विरचिता यामज्ञान धात दीपिका
यां वै सवमंत्र कथने नाम षष्ठ प्रकाशः अथ सूर्य
कथने नाम तारो ह्यणि भृगुः पञ्चाहाम का
णि विभूषितः वद्वासनो महस्त्रेः सनेत्रेः ति
स्त्य पश्चिमः मृष्टाक्षरो मनुः प्रोक्तो भानोरमितने
जसः गें ह्यणि सूर्य आदित्य इति द्वांद्वीसः तदरः
गें ह्यी संदंसः सूर्यो आदिदंसः अथ श्री सूर्य मंत्रस्य
देव भार्गव ऋषिः गायत्री छंदः आदित्यो देवता
गें वीजं ह्यी शक्तिः सः कीलकं सर्वरोगप्रशम
नार्थं न पे विनियोगः अथ षडंगन्यासः सत्यने
जो ज्वालामणो हूं फट् स्वाहा हूँ गें ब्रह्मणे ते जो
ज्वालामणो हूं फट् स्वाहा शिर गें विष्णवे ते जो
ज्वालामणि हूं फट् स्वाहा शिखा गें रुद्र ते जो ज्वा
लामणि हूं फट् स्वाहा नेत्राय गें सर्वाय ते जो ज्वा
लामणो हूं फट् स्वाहा अस्त्राय अथ वर्णन्यासः गें
नमः मूर्द्धि गें नमः हूं फट् स्वाहा मुखे गें गें न

मः कंठे गेंसेनमः रुद्रि गेंयेनमः ऊदो गें
अंनमः नाभौ गेंचिनमः लिंगे गेंत्यनमः पाद
यो ध्यानं रक्ताज्ञपुग्माभयदानदस्तकेयोर
दारोगदङ्गलाफं माणिक्यमौलिदीनना
यमीयेवन्ककांतिविलमेत्रिनेत्रं वसुलत्तं
जपेन्मंत्रं समिद्धिः तीरशाखिनांतत्सहस्रं प्रज
इयात्कीराक्ताभिर्जितेन्द्रियः इतिसूर्यमंत्रः अ
थप्रकीर्णमंत्रः अस्मिन्प्राणप्रतिष्ठा मंत्रस्य
ब्रह्माविस्ममहेस्वराऽधियः अग्न्यन्तसामार्थ
वणह्यन्दासिचिद्रूपिणी प्राणशक्तिर्देवता
अमुककार्यसिद्ध्यर्थं प्राणप्रतिष्ठा विनियोगः
अथ षडंगन्यासः गें अं कं खं गं चं रं ओ ह्रदं गें
ई चं खं जं कं जं ई शिरः गें तं टं हं रं फं एं थं शि
खां गें पं तं थं दं धं ने ये कवचा गें आं पं फं वं
भं मं गें नेत्रत्रं गें आं पं रं लं वं शं संहं लं तं आः ॥
अस्मा गें यं यकारस्वरूपिणो ज्ञात्मानेनमः
नेनमः संसकारस्वरूपिणो मृजात्मानेनमः
हंकारस्वरूपिणो बीजात्मानेनमः गें लं लं का
रस्वरूपिणो प्रकृत्यात्मानेनमः दः दंकारस्व
रूपिणो परमात्मानेनमः अथ प्राणप्रतिष्ठा
मंत्रः

श्री.
२५

28

ओं प्रांक्षीकौ यं रं लं शं घं सं हं लं दं हं सः सो हं अमु
कस्य प्राणा इह प्राणा ॐ १६ अमुकस्य जीव
हास्थितः ॐ १७ अमुकस्य त्वक्चक्षुःश्रोत्ररस
नाच्चाणवाक्पाणिपादयोः स्थंष्टथि व्यं प्रे जो
वाप्राग्राकाशे प्रावृत्त्यर्शरूपरसगंधवचना
दानगतिविसर्गानन्दात्मकानि इहागत्य मु
खे विरेति हृत साहा इति प्राणप्रतिष्ठा मंत्रः
अथ लवणपंचक्रवात्मकं मंत्रं स्पंगिरात्र
विः रतुष्टपृष्ठदः अग्निरात्रिदुर्गाभद्रकाली
देवता हलोवीजानि स्वराशक्तयः लतपंच
कजपे विनियोगः लवणं त्वमति तीक्ष्णी
सिद्धयं तवलवणोदहति पंचतिलवणो
द्धिन्दति भिन्दति लवणोद्वयमाणोत ऊत्रा
नित्रा ऊत्ररतिः दहामु कस्य गायत्रीणि दह
मांसं दहतृगस्थिलोमा अस्थिभ्यां भज्जिका
न्दहयति वसति योजनप्राते नदिनां च प्रातां
तरे गरे लोके हप्रकल्पसर्पप्राता ऊले तपु
त्यातपसेणि प्रमयेर्लवणोतेन सा पाते रा
त्रिः अस्या विदस्य मूलागारेऽपि स्वचमाते
रात्रि सा ते रात्रिर्महानि शात्रत्रस्यं स्ववशे क

ताममवश्ये ऊरुद्रुते ओंहीचिटिचिटि ६
 चोमुडालेनि अमुके १ मीवश्यमानयद्
 साहा २ इतिषडेगप्रकारः मारणोआटनयो
 हंफट्साहा इतिपदं दयात् ध्याने अरुणा
 पंकजसनेनिषणीस्तवशक्तिवराभययुक्तक
 रो अमिताचिह्वात्तगतावित्तसन्नायनरी
 तीयोवत्तवोदहनः नीलतरांशुककेशक
 लापानेततनुनिविविडनुभाराम् सांऊश
 पाशकशूलकपालायाभवतीभयतावति
 निम्बं करकमलविराजतचक्रंशंखासिम्भ
 लापारीलसितकीरीदधोतितनिकदेव्याः
 त्रिनयनलिखितोङ्गीदेवतीन्द्रादिप्रजापत
 निभागीयापातकात्यायनिव सरोदसितदं
 ष्टिकात्रिनयनोद्योचलक्षणकपालपरम्पु
 लसत्तुमरुशक्तित्रिशूलोजालासहस्रकी
 रणोज्ज्वलारुचिरकिंकिणीमालिकाभावसि
 दयेभवत्तभद्रकालीचिरं अस्ममंत्रस्वायुत
 नपपुरश्चरणं अघेतनीनपस्पसहस्रजन
 पुरश्चरणं आमंचतणीदशंशोनहवणंकार्य

श्री
२८

29

अष्टमिमारभ्ये मावास्यापर्यन्तं रात्रिषु प्रतिदिने
ऊर्ध्वपरीमितहोमोपकत्रयोपेतैरष्टोत्तरशान्तं
सहस्रं वा जह्यात् एवं सप्तशान्तं होमाः होमेना
सद्यो साध्यो भवति अवधो वश्यो भवती प्रयोग
काले मेत्रस्याने अमुक इति यदस्याने साधना
मसं योज्य न दृष्ट्यादिति मेत्रः देवप्रकाशीका
मक्तमसि सुक्तीः कर्षवयं प्रोक्तं कर्षलवत ह्ये
प्रकृतिः दिगुणं ऊर्ध्वं स्तनं शान्तिकर्मणि हो
मः इत्यदधि हृतं मधुपर्कः निलगरीवर्ज
रेद्रातावदामसि सरीपतानि सुसकर्मणि ज
ह्यात् घोरकर्मणि चूना विव्युत प्राभिलावा
हरीद्रालवणहरितालमङ्गुगदितालप्लेतस
षेपमारणादिकर्मणि यतानि वसति निपका
कृत्य न द्रव्यात् शितिलवत प्रयोगः अथ व
न्दी मोक्षण मेत्रस्य मुक्तञ्च विः रनूपकंदः
श्रीवन्दी मोक्षणी देवता लोहपाशा विमोचने
विनियोगः षट्दीर्घमानमायावीजेन घटं
ऊर्यात् द्वीहि माचले ऊमारिके स्वाहा इदं म
त्रं प्रतिदं प्रष्टोत्तरसहस्रं शान्तं वा जपेत् इदं स

प्रदिवसे जपेत् ततो पवंमंत्रपत्रादौ लिखित्वा
 मूलकोपरि स्थापयित्वा ग्रहोत्तरसहस्रं शतवा
 रं वा जपः वन्दी स्थितस्य पुरुषस्य सापोलिका
 भक्षणार्थं देया ततो कारगृहादं दी मोक्षं भव
 ति ततो गृहीत्वा तन्मन्त्रानुसारेण गुरवे दत्ति
 णो दद्यात् इति वन्दी मोक्षणमंत्रविधिः अ
 यमातंगीमंत्रः ओं उच्छिष्टचंडालिनी समु
 खे देवी महापिशाचिनिहंती हः हः हः इति द्वा
 विंशत्तरः उच्छिष्टचंडालिमातंगी सर्ववशं
 करि नमः स्वाहा इत्येकोनविंशत्तरः ओं ऐं
 ह्रीं श्रीं क्लीं सौं हे ज्येष्ठमातंगी नमामी उच्छिष्ट
 चंडालिनित्रैलोक्यवश्यं करि हूं फट् स्वाहा
 इति द्वाविंशत्तरः पतेवामातंगीमंत्रत्रया
 णामन्त्रं कञ्चरधिगायत्री छंदः श्रीशीघ्रफ
 लप्रदायिनी देवता ऐं ह्रीं वीजं स्वाहा शक्तिः
 श्रीं क्लीं सौं कीलकं सकलमनोभीष्टसिद्धि
 र्थं नपे विनियोगः अथ षडंगः उच्छिष्टचंडा
 लिनी रुद्रः समुखी शिरः देवि शिखा महा
 पिशाचिनी कवचा ह्रीं नेत्रत्रः टं टं टं अस्त्राः

श्री
३.

अथदितीया उच्छिष्टहृद. चण्डालीशिसोसाहा
मातंगीशिखीं सर्ववशाकरी कवचा. न।
मः नेत्र. स्वाहा अस्त्रा पेंहीप्रीतीसौहृद
हेज्येष्टमातंगी शिर नमामी शिखा उच्छि
ष्टचांडालिनीकवचा. त्रैलोक्यवशाकरी ने
त्र. हृदस्वाहा अस्त्रा ध्यानं देवीषोडश
वार्षिकं शवगतं माधीरसाक्षुर्गितांप्रपा
मांगीमरुणास्वरांष्टयुक्तां गेजावलीशो
भितां हस्ताभ्यां दधती कपालममलेती।
दृगांतया कटको ध्यायेन्मानसपंकजभ
गवतीमच्छिष्टचांडालिनी मातंगीनवयाव
कार्द्रवराणां भोलासिनीनां शुक्रात्रीरुणाला
सिकरां सत्रतज्ज्वालाप्रवालधरां कल्या
णीसितशोखज्जलधरां विम्बाधरां सुस्मि
तामाकीर्णालकवेणिमञ्जनयनांधेये सु
कप्रणामला इति ध्यात्वा लक्षपुरांशुराणं ऊर्या
न् तदृशांशो नदयि सिद्धयते एतत्तैहोमादि
कैवोध्यं अथ महादेविसिद्ध्यमत्रोपयाति
एते गेप्रसप्रीमहादेवीमत्रस्य कोशिकवि

सामित्रक्रथिरनृष्टपुच्छदः श्रीमहादेवीदेव
 ता इवीजं साहाशक्तिमोक्षकार्यसिद्धयेन
 पेविनियोगः प्रथमपङ्कः गेहद. इशिर.
 ईशित्वा. रोकव ईशित्वा. ध्यानं ध्यायेवद
 मयूरपिच्छनिवहं प्रणामाप्रवालाधरां गुहा
 धोरधरोधनः शरकरां नीलांबरां उंबरां भौम
 वारापुक्ताष्टम्पाकेवलभौमवारीवाजपेत्
 प्रथमंत्रः ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं त्रैलोक्यमोहिनीमेभी
 ह्रमनोरथं प्रवृत्तं २ साहा प्रथमंत्रस्य पु
 रश्चरणमष्टोत्तरसहस्रमेव पद्मशाशतिलहृता
 दिनाहोमः इति श्रीमहापाध्यायश्रीमहेशभ
 दसत श्रीसोमनाथविरचितायामहानथान्त
 दीपिकायां सूर्यादिलवनादिमंत्रवर्णनं नाम
 सप्तमप्रकाशः ७ गन्धर्वराजविष्णवसोमं
 त्रः प्रथमश्रीगन्धर्वराजमंत्रस्य कोशिका
 विष्णामित्रक्रथिः रनृष्टपुच्छदः श्रीविष्णव
 सतर्नामगन्धर्वराजोदेवता ओं वीजं स्वा
 हाशक्तिर्ममेकन्याप्रामिसिद्धयेन पेवि
 नियोगः षडंगन्यासः नमोभगवते प्रगुह
 हद. गन्धर्वराजाय तर्ज शिर. विष्णव

श्री.
११

समध्यमा शिवा ममाभिलषितां अनामि
ध्यानं ध्यायंती त्वरसोदधोरथवरेभ्यस्त
भिकस्यते कलारस्रजनिर्मितास्तपुग
ले कन्यागणैः सेविते गन्धर्वाधिपतिं प्र
सन्नवदनं विश्वावयं यः प्रमान् मंत्रतस्य
जपेत्तत्तमिति नियतं कन्यां सौकांक्षितां
ध्यात्वा जेतमो भगवते गन्धर्वराजविश्वासौ
ममाभिलषितां अमुकनाम्नी कन्यां प्रयच्छ
स्वाहा मन्त्रातरं च अस्म्यश्रीगन्धर्वराजमंत्र
स्य कौशिकविश्वामित्रऋषिः रतुष्टपुच्छे
दः श्रीविश्वावसोर्नाम गन्धर्वराजदेवता
गंवीजं स्वाहा प्राप्तिः ममेष्ट कन्या प्राप्तिं सि
द्धये जपेद्विनियोगः षडंगन्यासः गंहद
विश्वावसुर्नाम गन्धर्वः शिरसे कन्यका
नामधिपति शिवाये लक्ष्मिनेन कव
चा शिरस्ये सा लेकारादेहि मे अमु
कनाम्नी कन्यां नेत्रत्र नमस्तस्मै विश्वा
वसे स्वाहा अस्मा ध्यानं अर्कं रूपदयिता
ऊच पुग्मकरनिहित ऊसुमं कोटारणकर
कलितमोहनास्त्रकलपे गन्धर्वनायकं

मनसा रक्तांगरागारुणभूषणायविणाध
रंकल्पसितेनयुक्तः गंधर्वकन्यायुतगीयमा
नेविस्वावसेंसिद्धिपतिर्नमामिः ध्यात्वा
ग्रेविष्वावसेर्नामगन्धर्वः कन्यकानाम
पिपतिः लक्ष्मिनेनसुरूपंसातकारं
सुवर्णादेहिमेशमृकनान्त्रीकन्यानमस्तस्मै
विष्वावसेस्वाहा पातीयस्याजतिन्ममद
त्वामंत्रमिमंजयेन् ग्रहोत्तरसहस्रंवाशतेवा
माशमात्रतः सातकारंनरकन्यात्मभ्यतेना
त्रसंशयः इतिकन्याप्राप्तीगन्धर्वराजविधा
ने अथहनमानमंत्रः अस्यश्रीहनमानमंत्र
स रामचन्द्रऋषिः गायत्रीछंदः श्रीहनमा
त्महावीरोदेवता मारुतात्मजेवीजे अंजनी
सूनुशक्तिः हूंफट्हाहाकीलकं ममसर्व
कामावाप्तिहेतवेजपेविनियोगः षट्दीर्घ
भाजातज्ञावीजेनषड्गावीजेनषड्गानिक
ल्पयेत् ध्यानं ध्यायेद्वास्तदिवाकरंरहितिनि
भंदेवारिदर्पापहंदेवेन्द्रप्रमुखप्रशस्तयश
संदेदीप्यमानंरुचा सुग्रीवादिसमस्तवान

श्री
३२

रघुतंसमस्तु तव प्रिये रक्ताहणलोचने पवनजे
देवं सदा भावयेत् इति ध्याता जपेत् ओं ह नमो
वीराय राक्रमाय कौं सर्वकार्याणि साधय २ हं
फट् स्वाहा वितीयमंत्रः ओं नमो भगवते प्रक
ट पराक्रमाक्रात्र सकलदिग्मण्डलाय यशो
वितानधकलीकृतजगत्त्रितयाय वज्रदेहा
यरुद्रावताराय सदा पुद्गतत्पराय लंकापुरी
दाहकाय उदधिलंघने विचक्राणाय दश
ग्रीवसन्धानकाय आबालब्रह्मचारिणोगम्भी
रशब्दशालिने डाकिनीविधंसिकाय ओं ह्रीं
महामस्मने सर्वविषहरहर परबलतोभय २
मम सर्वकार्याणि साधय २ हं फट् स्वाहा ॥
इति ह नमो नाम्ना लामंत्रः प्रत्यक्षीमा लामंत्रस्य
सदाशिवऋषिः अक्षरसंख्येदः श्रीह नमो
देवता हं वीजं स्वाहा शक्तिः स्वाहा चकील
कं सर्वकार्यसिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः षडंग
न्यासः ओं नमो भगवते अंजनीयाय हृदः रुद्र
मूर्तये शिरसे वायुपुत्राय शिखा अंजनी
गर्भरत्नाय कवचा रामहताय नेत्रत्र ब्रह्मा

स्तुतिवारणाय साहा अस्त्रा ध्याने स्फुटिका
 भेसर्गाकानिदिभुजं चकृतो जलिं ऊडलद
 यस्तपोभिमुखो भोजहरिजमे अमुतदयपुर
 अर्घ्यारामस्ये शिवस्य वा सजाचवैस्ववेपीठे
 शेवेवाविदधीतवै अथ हनुमदर्शनायेवी
 रसाधनलिख्यते ब्राह्मे मूर्तौ चोत्थाय कृत
 नित्यक्रियोद्दिनः गत्वा नदीतनः स्नात्वा ती
 र्यमावाह्य पृष्ठथा मूलमंत्रे प्रजप्तेन सिंचेदादि
 त्यसंख्याया सर्ववासपरित्यज्य वासो न्यत्परिधा
 यच ततो गंगाधितीरे वा शीतरे पर्वतस्य वा
 न्यासः ओं ह्रदः शशिरसे ओं शिखायः पे
 कव गेनेत्रत्रयाः अः अस्त्राः प्राणायामः अ
 मुकराणां दिण्डिमसंस्तनश्चरणान् वामना
 सापुटेन वायुं रेचयेत् ततः पंचवर्गान् चरन्
 वायुं रेचयेत् पंचप्राणायामं त्रयं कुर्यात् मंत्र
 वरौरेगन्यासं कुर्यात् ध्यायेत् ध्यायेद्गतो हनु
 मंतं कपिकोटिसमन्वितं धावन्ते रावणं जेत
 हृष्टा पातरणालितं लक्ष्माणं च महावीरं पा
 तितरणभूतले गुरुं च क्रोधमुत्पाद्य गृहीत्वा

33

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मंत्रराजमिति ख्यातेर्हृत्तमं पापवेतसो सुलभं चैव
 भक्तानां साधकानां महात्मनां क्रीमिनेकाक्षरः
 विष्णुणा त्विशेषेण सर्वशास्त्रप्रबोधकः क्रीं क्रीं
 क्रीं पतेषां मंत्राणां भैरवऋषिः असि कच्छदः
 श्रीदक्षिणकालीदेवता लज्जावीजं कुचशक्तिः
 खेवीजं कीलकं विद्याप्रीत्यर्थं नपेविनियोगः
 प्राद्यावीजेन षट्पुक्तेन षडंगानि अथ ध्यानं
 भिन्नाजनवयप्राप्त्या प्रवीणां शवसंस्थितां
 माखमंदस्मितां मोदमोदिनीं मदविह्वलां प्रा
 रक्तमाखसांज्ञाभिर्नञ्जालीभिर्विराजितां शव
 धयकृतोत्तसांसिंहृतिलकोजलां पंचाश
 दं चटितमालाशोणितलोदितानां नानामणि
 विशेषाढ्यां नानालंकारभूषितां शवास्थि
 कृतकेयूरशोखकंकणमण्डितां शववत्स
 समाङ्गफां लोलिहानां शवकुचित शवसां
 सशतयासां साटहासं मृदुर्मृदुः खट्वाण्ड
 दरां वामेसिखेवरभयप्रदां दन्तराचमहारौ
 द्वीचाण्डनादातिभेषिणां शिवाभिचोररूपा
 भिः वेष्टितां भयनाशिनीं माभैर्माभैः सुभ
 केषु न त्यक्तो चोरनिःसृजैः स्रपं किमिच्छथ

श्री
३५

ब्रजे ददामेति प्रभाषिणी तेषां मंत्राणां लक्षद्वयं
पुरश्चरणं लक्षमेकं जपेन्मंत्रं हविषाशी दिवा शु-
चिः शुचिश्च तप्यारात्रौ लक्षमेकं जपेन्नतः
दशांशं होमयेन्मन्त्री तर्पयेदभिषेचयेत् इति
दक्षिणकाले मंत्रः अथ नक्षत्रः तदुक्ते वारा-
हकल्पे लजावीजं वधूवीजं कूर्चवीजं तथा हि
फट् पञ्चापंचादरी विद्यापंचभूतप्रकाशिनी
ह्रीं स्त्रीं हं फट् तारकत्वात्मदा ताराभक्तिमु-
क्तिप्रदायिनी उपपत्तारिणी यस्माद् यतारा-
प्रकीर्तिता ओं ह्रीं स्त्रीं हं फट् इति मन्त्रसूक्ते-
रे ह्रीं स्त्रीं वितातारे कजटा चैषा महाभक्तिक-
रिमुता तारा सूरहिता सर्पा महानीलसरस-
तिः ह्रीं स्त्रीं ह्रीं इयमेव कूलवीजं फट् शक्तिः
ह्रीं वीजं फट् शक्तिः ह्रीं कीलकं चतुर्वर्गफ-
लप्राप्त्यर्थं जपे विनियोगः अथ षडंगन्यासः
ह्रीं श्रविलवा ग्रपि ऐं रुदया ह्रीं श्रविलवा
ग्रपि ऐं शिर हं ब्रह्मवाग्रपि ऐं शिखा हं
विसवाग्रपि ऐं कवचा ह्रीं रुदवाग्रपि ऐं
नेत्रत्रया हं सर्वाग्रपि ऐं अस्त्रा नीलसर-
सत्पाग्रपि अथ मेवाव एतंगः ह्रीं एकजटा

ये रुद्र हीतारिण्ये शिरसे ह्यजोदके कवचा
 हौमहाप्रतिसरेनेत्रत्रः रुःपिंगोऽथैकदाये अ
 स्त्रायफट् इत्येकजटाधरंगः ध्यानं प्रत्याली
 उपदाचोरामण्डमालाविभूषितां खर्वीलम्बो
 लवोदरोभीमांश्चाग्रवर्माहतांकजौ नवयो
 वनसेपत्रां वन्द्यमुद्राविभूषितां वनर्भजाल
 लोजिह्वां महाभीमावरप्रदां खड्गकलसमा
 युक्तांसद्येतरभुजद्वयं कपालोत्पलसंयुक्तां
 सद्यपाणिपुगावित्तां पिंगोऽथैकजटाध्याये
 न्मोलावतोभ्यभूषितां इति ध्यात्वा जपेत्
 अथ परश्वराणं लक्ष्मणः दशोऽंसाज्यैवि
 ल्वपत्रैफलैर्वाजुह्यात् इति तारामंत्रप्रक
 राणं अथ किन्नुमस्तामत्रः प्रचण्डचण्डिका
 वदोऽसर्वकामफलप्रदां यस्याप्रसादमात्रे
 ण सदाशिवे भवेन्नरः लक्ष्मीलज्जानयामा
 यां मात्राहादशाकामपि वनवीरोचनीये च
 हूं हूं फट् स्वाहा यायुतः षोडशाणीं मनप्रो
 क्तो वांछितार्थफलप्रदाः श्रीं ह्रीं ऐं वज्रवै
 रेचनीये च हूं हूं फट् स्वाहा यायुतः षोडशा
 णीं मनप्रोक्तो वांछितार्थफलप्रदाः श्रीं ह्रीं

श्री
६५

पेंवज्वेरोचनीयेहंफट्साहा कामायावागम
वाचावामायाघंवाजपीत्सधीः लक्ष्म्याघावा
जपेद्विद्याचतुर्वर्गफलप्रदां अस्ममंत्रस्यभेरवः
ऋषिः संगदृष्टदः प्रचंडचंडिकादेवता ह्रीवी
जं स्वाहाशक्तिः अभीष्टसिद्धयेजपेविनियोगः
षडंगन्यासः ओखट्टाय रुदः ईश्वरांगायशि
रसेस्वाहा पेंपाशाय कवचाः अंमंजुशायने
त्रयाः अः अस्वरत्नाय अस्त्राः ध्यानं सुनाभो
गिरीजाध्यायेदर्थविकसितसितंतत्पमः
कोशमध्येतमंडलंस्वारुहोविषंजपाऊसम
संकाशंरक्तवधूकसनिभं रजःसत्रनमोगे
यायोनिमंडलमंडितं मध्येतत्तामहादेवी
सूर्यकोटिसमप्रभां क्षिप्रमस्ताकरेवामेधा
रयंतीसमस्तकी प्रसारितमुखांभीमाले
लिहानाग्रजिह्वाकां पिवंतेरोपिरांधारानि
जकाण्डविनिर्गतां अस्थिमालांधरांदेवी
नागयत्तोपवीतिनी रतिकाचपविष्टाच
निजकंदविनिर्मिताध्यायितीमंत्रिणाः स
दाशोडशवर्षायांपीनोन्नतपयोधरां वि
परीतंरतस्योचध्यायेदतिमनोभवौ श

किनीवार्णिनीपुक्तां वामदक्षिणयोगताः ना
 गयसोपवीताफांजलातेजोमयाशिवं प्र
 त्पालीफपदादिव्यां मुक्तकीर्णदिगंवरं स
 दाशोडशवर्षीयां सास्थिमालाविभूषितां अ
 किनीवामपार्शीतकल्पसूर्यनलोपमां वि
 युजतां त्रिनयनां दत्तपक्तिवलाकिनीं दंष्ट्राक
 रालवदनां पीनो नमपयोधरां महोदरीमहा
 धारां मुक्तकेशीदिगंवरं लेलिहानां महाजि
 ह्वां मण्डमालाविभूषितां कपालकर्तृकां हस्तो
 वामदक्षिणयोगतः देवीगलोगलप्रस्थाधा
 रापानं प्रकुर्वती करस्थितकपालेन भीषा
 णो नातिभीषणां श्रमो निषेद्यमानां तं ध्या
 येद्दीवी विचक्षणाः अस्य पुरश्चरश्चरणला
 दनपः तरशोशानहोमादिकं बोध्यं तदप
 मेकं जपेन मे त्रं हविष्याशीतिर्तेन्द्रियः पाल्ता
 शौर्विर्णैवापि जुहुयात्तु स मेः फलैः
 इति क्षिप्रमस्तामंत्रः शनिष्ठी महामहोपा
 ध्याय महेश भटसतष्ठी सोमनाथविरविर
 चितायां गन्धर्वहनुमानादिमंत्रवर्णनाना
 माहमप्रकाशः अथ भगलामुक्तीमंत्रः

श्री
५

अस्य श्रीभगलामुखीमंत्रस्य नारदऋषिः उल्लिख्य
ह्रंदः श्रीभगलादेवता परमुखमतिसेव्यसंभवा
दि कार्यसिद्धये नपेविनियोगः ओं ह्रीं ह्रदः वग
लामुखी शिरः सर्वउष्टानां शिखा वाचं मुखं स्त
म्भय कवः जीह्वा कीलकाय नेत्रात्र बुद्धिना
शाय १ ह्रीं गें ह्रीं स्वाहा अस्त्रा इति षडंगः केचि
तत्रिका अस्य मंत्रस्य प्रणावायेन षट् दीर्घभा
जामायावीजेन षडंगं कुर्यात् ध्यानं निष्कायमा
दाय करेण देवीवामेन बाहू न्यरिपीडयन्ती गदा
भिजातेन नदक्षिणेन पीताम्बराफो नमामि
धाता जपेत् ओं ह्रीं वगलामुखी सर्वउष्टानां वाचं
स्तम्भय निष्कांकीलय बुद्धिना शाय १ ओं ह्रीं
स्वाहा एकलक्षजपेन मंत्रं हविष्याशीनितेंद्रि
यः दशोपाद्वने कुर्यात् पीतपुष्पैः ह्यतामृतैः
अथ कार्तवीर्यार्जुनमंत्रः ओं नमो कार्तवीर्या
र्जुनाय रूपदस्वाहा ओं नमो भगवते कार्त
वीर्यार्जुनाय सर्वउष्टानां कायतपोवलपरा
क्रमाय परिपालितसमहीपाय सर्वराजन्यरू
शमणाय महाशक्तिमते सहस्रदलनाय अथा
नष्टमंत्रः कार्तवीर्यार्जुनो रामराजा वाङ्मस

हसभूत तस्यस्मरणमात्रेणारुतंनसंचलभ्यते
 अथसर्वेषामंत्रः। एतदत्रेयोऽरुषिः स्मृतः श्रीः
 अनष्टपदं दः श्रीकार्तवीर्यार्जुनोदेवता मम
 सकलेष्टकामनासिद्धये जपे विनियोगः ध्यानं
 सहस्रवाङ्मंशारसंशचापं रक्ताम्बरं रक्तकीरीट
 ऊण्डलं चौरादिदृष्टभयनाशनमिष्टदत्तं वन्दे
 महाबलविजृम्भितकार्तवीर्यं अथमालामं
 त्रः गेनमोभगवत्ते श्रीकार्तवीर्यार्जुनाय हे हय
 नाथाय श्रीकार्तवीर्यार्जुनसहस्रसदृशसर्वदृष्टो
 नकसर्वसहसैभिधि २ सहस्रोद्गतखड्गसहसै
 किंथि २ सहस्रोद्गतनादसहसैभीषय २ ना
 पय २ विदपय विदरय संभय २ निरुजय २
 मारय २ उद्धादय उच्चाटय २ विनाशय २
 वशीकुरुकुरु २ दत्तात्रेयश्रीपादप्रियाय नमः
 श्रीकार्तवीर्यार्जुनसर्वत उदधेरागतकान्तर
 उखिलेष्टकान् चौरसमहान् मर्यागन्मूल
 य २ हंफट्स्वाहा इतिमालामंत्रत्रयं अथ
 मंत्रस्य दत्तात्रेयऋषिः प्रियतमाय रुद्रमहि
 मतीनाथाय शिरः रेवाजलक्रीडाशक्ताय
 शिखाः हैहयाधियतये कवचाः गेसहस्र

श्री
३०

वाहवे अस्माः ध्याने दोदंडैकसहस्रसस्मितकरैरे
केषाजस्तदभुत कोदंडं सशरैरुदग्रविधितैरु
द्यदिवसत्प्रभु ब्रह्माण्डपरिसरयन्सिदाविले
गंडस्थलालोलितयोतत्कुंडलमंडितं विजय
तेकार्तवीर्यार्जनः ध्यात्वा त्रिसहस्रमंत्रज
पेत् मंत्रसिद्धो भवति पञ्चात्मानसेषितं
नीलकर्माणि साधयेत् इति कार्तवीर्यार्ज
नमंत्रविधानं अथ धूमावतीमंत्रः दोतावा
चीशविदत्रो वीजं धूमावतीदयं धूमावतीम
न्त्रः प्रोक्तः शत्रुनिग्रहकारकः अथ मंत्रस्य पि
प्पलादः ऋषिः बृहती कुंडः शत्रुनिग्रहा
रिणी धूमावती देवता धूवीजं स्वाहा शक्तिः
शत्रुनिग्रहार्थं जपे विनियोगः अथ षडंगः
धो धो हृदः धो धी शिरः धूं धूं शिखाः धें धें
कवः धों धों नेत्रः धंधः अस्त्रायः ध्याने अ
सुष्मामलिनाम्बराविलज्जोद्देगावदाङ्ग
त्मना वृत्तादिशिनया विशालरशनासू
र्यारिचंचला प्रसेदास्रविताक्षधाकुलत
नः कृष्णातिरुक्षप्रभाभ्येयामक्तकचासदा
प्रियकलिर्धूमावतीमंत्रिणा पठेत् ध्यात्वा

जपे ह्यक्षरमशाने विगतामराः निशांभोजी
 दशांशेन तिलोर्हवनमाचरेत् इति श्रीमहा
 महोत्पाध्याय श्रीमद्देशभट्टसुतविरचितायां
 महानथानदीपिकायां नवमः प्रकाशः स
 माप्तम् शुभम् लेखकपाठकयो भद्रम् तत्
 सत् ॐ ॥

ॐ श्रीकालिकायै नमः ॐ श्रीं ह्रीं श्रीं कालिका
 देवीमहामाया शुभकनाम्नी आकर्षय १ आन
 य १ स्वाहा वार १० हतायकी नै विवाह मिले
 मास दो में सत्य निसे देहः ॐ चामुं देव जपा
 णि प्रलवो ग्रीकोटा स्त्री विह्वल वदने अटा
 टहा सिनी महाभैरवी सर्वदः खविनाशिनी
 सर्वबंधन मोक्षिणी सर्वत्र भयं करी सर्वज
 रनाशाय स्वाहा इदं मंत्रं सात वेर पठि सरिसो
 कि पौटली वान्धिय सात रूप से पाये वाधि
 ये सर्व मर जाई पक्षयंत्र पिण्य लारे पत्र अष्टमं
 न्य सो लिख के भुजा मै वान्धि त्रिदोषि जरा
 ये ॥

३	६	३	६
६	३	६	६
३	६	३	३
६	३	६	६

